

POZIV NA ZASTOPNIKE.

Število naročnikov na "Glas Svobode" s vsakim dnem raste in danes javno naznanjamo, da je naš list največji in najrazširjenjši slovenski tednik.

To je bil naš namen in želja. Sedaj pa je na naših zastopnikih leželo, da list na tem višku obdržijo to se pravi, da neumorno za list delujejo, agitirajo in ga razširjajo med rojake.

Vkljub vsem bojem in bojkotu, katerega so povzročili razni malkontenti, smo lepo napredovali. Ustrašili se nismo, dasi so nas vlekli po sodiščih in nam pretili s vsakovrstnimi grožnjami. V boju za pravico smo vstrajali in to je videlo slovensko ljudstvo. — Naš namen pa ni samo ostati na višku z naročniki, temveč nestrpnost gledamo na ono dobo, ko bo list večkrat na teden izhajal in za to je treba dela, agitacije, da se list tako razširi, da bomo vstanu pokriti stroške večkratne izdaje. Naši zastopniki dobro delujejo. Hvala jim! Je pa še veliko slovenskih naselbin, kjer nimamo zastopnikov, zatoj prosimo rojake, da pišejo na upravništvo, katero jim obratno pošto pošlje vse potrebno za nabiranje naročnine itd. Živahna agitacija, posebeno v tem času, ko vsak želi dobroga čitva, listu veliko pomaga. Agitirajte toraj za list. Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega novega naročnika in dvakratna izdaja na teden je zagotovljena. Na čelo tedaj!

Uprava Glas Svobode.

\$200.00 NAGRADE!

V "Glas Svobodi" št. 34, z dne 20. avgusta t. l. smo razpisali nagrado \$200.00 ter izjavili, da jih takoj Joža Zavertnik, bivajoč tukaj nekje v Čikagi, izplačamo, ako nam spričevalo prinese od Anton Kunca, posestnika in krčmarja v Dol. Logatu št. 5 na Kranjskem, v kojemu Kunc potrdi, da ga oni, ki sliši na ime Joža Zavertnik, ni prevaril in da mu vsled izneverbe ničesar ne dolguje. Obrok, da si omenjeno spričevalo priskrbi dali smo mu do 20. sept. t. l. tedaj mesec dni, a spričevala ni in ga tudi nebo!

Mi smo to storili zaradi tega, ker je v svojem "revolveržurnalu" neka spričevala o svoji poštenosti priobčil, ter smo takoj pripomnili, da so tiste vrednosti, kot kakorjevera "božja previdnost".

In ljudje take vrednosti se hočejo z nami bojevati! S tem pa nismo našo "trumpf-karto" izigrali, kajti dobili smo izvirne pisma in prepise, a jih za sedaj še hranimo, ter pripomnimo samo toliko, da se mora gabit vsacemu, kolikaj dostojnemu človeku, s takimi izmedki opravke imeti. Rinaldo Rinaldini, Mossolino, Udmanie, Grasel in vsi slični, so bili pošteni ljudi! Živijo! Die schöne Gesellschaft hoch!

Stara navada je zdraviti revmatizem trganje po udih, neuralgijo, zvinjenje iad. z Dr. Richterjevim "Pain Expeller." Pravi Pain Expeller se budi tudi v Ameriki v sluh. rnikarni za 25 centov steklenica in se spozna po varstveni znamki s sidrom. Pri kupovanju je treba na to paziti.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.55	100 kron,
za \$ 41.10	200 kron,
za \$ 102.75	500 kron,
za \$ 205.00	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatelj izplačuje c. kr. pošto hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske Domestic Postal Money Order alipa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.

Dunaj, 25. sept. V moravskem deželnem zboru se je napram nemškemu cesarju izpodbijalo: govorilo, kateri govori so z oziranjem na obstoječo nemško-avstro-ogrsko-zvezo naredili mučen utis, akoravno so bili takoj in odločno zavrnjeni. Kakor se iz Brna poročja, je soc. dem. poslanec Reichstädter cesarja Viljema napadal in to zaraditega, ker je vladar (avstrijski) odklonil, da bi se vladarja pri avst.-ogr.-cesarskih manevrih v Velikim Mezeriču v češčini pozdravilo. (Op. ured. Tedaj sam cesar največji slovenski narod v Avstriji, takisto zastopstva, kot Slovence. Za nevarnost Nemčije o aneksiji Bosne-Hercegovine, je morala Avstrija svoje slovanske narode izdati! Škandal!!)

Takisto deželni glavar Moravije, grof Serenyi pl. Kis-Sereny, kot ces. namestnik dr. baron Heinold pl. Udvnski, sta nemudoma svoje žalje napram deželnemu zboru izrazila, "ker so se nezagovorne besede napram izkušnemu zavezniku dvojne monarhije in zvestnemu prijatelju cesarja Fran Josipa rabile."

Nemčija.

Berolin, 26. sept. V pomankanju boljšega posla se bavi časopisje in to temeljito z lovskimi poročili, katere bivši predsednik Roosevelt iz temne Afrike v svet pošilja. Poročila o raznih kakor tudi o predrznih in vpešnih ekspedicijah ter obduovalnih trofejah se obče neusmiljeno obravnavajo in kot bajne pripovedke zasmehujejo.

Berolin, 27. sept. Grozno neurje je divjalo v posameznih delih nemške države. Nevihte in deževne plohe so neizmerno unostobile. Najhuje je prizadeta cvetoča Turingija.

Vseučiliščno mesto Jena, je preplovljeno, kakor še ni nikoli bilo. Vsa javna poslopja so pod vodo. Mesto je brez vsake zveze z zunajm svetom in po ulicah in cestah se promet vrši na čolnih. Štiri mostove preko Saale je valovje odneslo. Voda izpodjeda temelje hiš in več hiš se je že porušilo ter mnogo se jih bo vsaki trenotek sesedalo. Veliko število prebivalcev je vse svoje imetje izgubilo in trgovci so silno prizadeti.

Takisto velikanska škoda je v Erfurtu in drugod.

Francija.

Verzeli, 27. sept. Trupla stotnika Marchal, poročnika Phaurc in podporočnikov Vincenot in Reux, častniki, kateri so v soboto smrt našli, ko je vojaški zrakovplov "Republique" pri Molensu na zemljo pal, so bila z impozantno svečanostjo v Verzeli pokopana. Vsa tukajšnja garnizacija in meščansko uradništvo ter neštivilna množica se je pogrebu udeležila. Na odredbo premirnistrina Briand se je pripel na trupla žrtve križce častne legije.

Španka.

Madrid, 27. sept. Vsled povoljnih poročil z morokanskega bojišča je vlada vojnostanje razven v provincijah Barcelona in Gerona preklicala, ter kortes (drž. zbor) za 15. oktobra sklicala.

Španci so pri zavzetju Zeluana nezatne izgube imeli, a Mavri so zgubili veliko bojevnikov.

Alhucemas, 27. sept. Vsa obrežna črta je z ognjem gorečih mavrskih vasi razsvetljena. Ko je špansko topništvo nasprotnike k molku prisililo, so pešci Mavre iz svojih pozicij pregnali.

Philippine.

Manila, 28. sept. John Ramson, kurjač na bolnišnični ladji Zdr. držav "Relief", je hipoma zblaznel, ter uradnike napadel in potem ga je civilist Mate Heinke ustrelil. K tem djanju je bil Heinke od kapitana "Relief", pozvan.

Italija.

Messina, 27. sept. Ameriški preiskovalec vulkanov Frank A. Perret, koji je v Messino došel, se je izjavil na podlagi znanstvenih dečukcij, da za Sicilijo, in posebeno za okolice Messine se je bati v najkrajšem času silne potresomerne dogodke. Označil je dan 29. septembra za najnevarnejšega, ker ta dan se nahaja solnce, luna in zemlja v eni črti in vrhuta tega je luna zemlji najbližja. Le ta konstelacija, katere ravno ni redka, ima učinek, da se vslele privlačne sile oblika zemlje predrugači, ter namesto oblike oble, podolgasto, ekliptično išče. Vsled tega povzročena posebna napestost zemeljske skorje, ima na nemočnih krajih tiste potrese in vulkanične izbruhe za posledico. Prihodnje sredo se nahaja še izvantega Mars v tisti črti s solncem, zemljo in luno, in zemlji sosedno blizo; konečno se v sredo še nahajajo skoraj v tisti črti planeti Jupiter in Saturn. Privlačna moč tistih na zemljo je sicer zaradi velikanske daljave ne posebno močna, a zaradi zveze z drugim zvezdnim sestavom, konstelacije, se pa mora vseeno vpoštovati.

To preračunjenje privede Perreta do zaključka, da prihodnji trije dnevi, torek do četrtka bodo posebno nevarni. Ni da bi moralo se kaj izvanrednega prigoditi, toda to dokaže potem samo, da je zemeljska skorja predstojlo nevarnost prestala.

Rim, 27. sept. Do sedaj se je v razvalinah Messine našlo v denarju, dragocenostih in vrednostnih papirjev skupno \$13.000.000, za katere se ni nihče zglasil, ali pa ni znal lastništvo dokazati. Vsega tega se bo država polastila. Z dnem 1. oktobra se prične zopet z odstranjevanjem ruše in izkopavanjem.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Quebec, 26. sept. Drastične resolucije so bile sprejete pri seji "Trades and Labor Congress of Canada". Bilo je sklepano Dominion-vlado naprositi, da delavski zakon inozemcem prekliche, ker je v sedanjem besedilu za nič. Lemieux Trades and Disput-acti, so bili od delegatov iz British Columbia kot najničvrednejši delavski zakoni označeni, kakoršnji so še kedaj v kakšni deželi sprejeti bili. Izrazilo se je ogorčenje o vporabi milice v Glace Bay, N. S. za časa premogarske stavke. Poset generalnega poštarja Rodolphe Lemieux pri Mikado, za devajoč japonskega naseljevanja in baje tozadevna pogodba, se je označila za farco, ker vsaki dan cela kardela kulisev in drugih "nezaželjenih" v British-Columbia dohajajo. Delegat McGee (Vancouver) izjavlja, da se je naseljevanje Japoncev po Lemieux pogodbi še podvojilo. On pravi, da so orientalski naseljenici vže unije kuharjev, natakarjev in kovačev uničili in so tudi že dobili kontrolo nad ribjiško industrijo: nadalje se nahajajo v 800 milj dolgi meji samo dve naseljniški postaji, tako da Orientalec nemoteno v deželo prihajajo.

Grozna nesreča.

Chicago, Ill. 28. sept. Danes zjutraj koj po 1 uri, je brzovlak Pennsylvanije železnice na W. 12. in Rockwell St. v južno vozeči živinski vlak Milwaukee & St. Paul železnice zavozil. 6 ljudi, živinorejci iz North Dakota in Montana, kateri so v zadnjem voz (kabus) spali, so bili pod valinami usmrčeni in pokopani, in veliko jih je ranjenih.

Skrajna malomarnost, kakor po navadi, je vzrok nesreče, in dokler se ne bo za varnost kaj storilo, bodo nesreče na dnevnem redu.

Ako Ti je list "Glas Svobode" všeč, priporoči ga prijateljem in znancem; ako Ti pa ni dovolji, povej nam!

RAZNE NOVICE.

\$10.000 za pol urno predavanje.

St. Louis, Mo. 27. sept. Brezlično poročilo dr. Fred. A. Cook, razkritelj severnega tečaja, naznanja, da pride dne 6. oktobra v St. Louis. Tukajšnja "Business Men's League" mu je brzovjavno ponudila \$10.000 za pol ure trajajoče predavanje.

Njegov odgovor se glasi: Business Men's League, St. Louis. Vaše poročilo prejel. Bodem poskusil urediti, po prihodu v New York. Fred. A. Cook, (na krovu "Oskar 2.")

Op. ur. Pripomniti nam je, da sta si Cook in Peary, silno v laseh kdo da je prvi na severni tečaj dospel; posebno Peary Cooka skrajno napada, češ, da Cook niti na tečaju ni bil. Ustvarili ste si dve stranki, ena s Pearyem Cooka pobija, a druga obratno. Slavljenja sta bila obedva tako na potovanju v domovino, kakor tudi domu dosepevi, odlikovanj je kar deževalo. Ali gledi spaka! Neki svetovnoznanzi večerki in učenjaki so "lajšto" in svinčnik v roke vzeli ter zračunali, da niti Cook in ne Peary nista na severni tečaj dospela! Kdo bo prav imel, nam za sedaj ni znano; mogoče da Cook, mogoče da Peary in mogoče da obedva, a tudi mogoče da nobeden. Obedva trdita da sta 89° preokračila, s tem pa še ni okazano, da sta tečaj dosegla, toliko manje namj stopila.

Da se naši cenj, čitatelji vsaj nekoliko z obsegom zagonetnega sev. tečaja seznanijo, podamo tu odgovor nekega menjalnega lista na vprašanje: Koliko velik — obsežen — je severni tečaj?

Omenjeni list pravi: "Mnenja o velikosti severnega tečaja so različna, in vendar povzroča malo truda, da se velikost tečaja določi. On ni ena točka, kakor mnogo misli, temveč je okoliš — obseg, kateri tvori mali prostor. Ako gremo s stališča, da le z dosego 90. stopinje se zamora o tečaju govoriti, tako se morajo vse merjoče velikosti, katere so manj kot ena sekunda od tečaja oddaljena, kot ne več k njemu pripadajoče tolmačiti. Kakor znano se vsaka geografična stopinja v 60 minut in le te zopet v 60 sekund deli. Ker ena širna stopinja 111 kilometrov znaša, tako meri ena ločna stopinja 30.8 metrov daljave. Ves okoliš, kateri je severnejši kot 89 stopinj 59 minut in 59 sekund, se mora tedaj, kot k tečaju pripadajoče tolmačiti. Potemtakem bi bila zadnja ločna sekunda vsestransko od severne točke odaljena, k tečaju za prištevati. Ker meri ena ločna sekunda povprečno 30.8 metrov, tako mora premer tečaja dvojno, tedaj 61.6 metrov meriti. Tečaj bi bil torej prav mali prostor, koji ima 193 metrov obsežnosti in se zamore v dveh minutah obhoditi.

Vožnja v smrt.

Milwaukee, Wis., 27. sept. Štiri osebe takoj usmrčene in 3 ranjene so bile sinoči ob 9. uri, ko je tovorni vlak eno miljo od Edgarka v železniški ročni voz zavozil. Devet oseb, katere so iz cerkve prišli so bili na ročnem vozu ter so se ravno hoteli domov peljati.

Listnica uredništva.

Vse cenjene dopisateljce prosimo za potrpljenje, ko nismo vsih dopisov priobčili. V zadnjem trenutku smo dobili nepričakovane in nujnega gradiva, ter smo morali vvrstiti in že stavljenе članke in dopise odložiti. Tedaj prihodnjije in zdravi!

G. A. B. Milwaukee. Kje da je "Triplau-Hobieli", nam ni znano; to vedo samo "Deutscherji". Mi vemo pač za "Hotel Triglav", ter smo v njem že kupice praznil; a vseeno: Heil, deutsche Dummheit!

Podravskega povest ni bilo mogoče sedaj priobčiti. Pride prihodnjije.

NIČ VEČ DIMA.

150 milijonov bo stala realizacija.

Dne 27. septembra, je čikaški mestni svet sklenil, da morajo vse v Čikago vozeče železnice v daljavo 16 milj računeno od mestne dvorane električni promet upeljati. Prizadetih je 26 železnice in delo, s katerim se mora neprenehaje prijeti, v 6 mesecih, po sankteiji sklepa mora do 1. januarja 1912 dovršeno biti. Proračunjeno je vse skupaj na 150 milijonov dolarjev.

S tem bo velikanski zdravstveni korak storjen, ko bo večinoma neznosnega dima konec. Da se delo ne bo zavlačevalo je določena kazen \$200 za vsaki dan prehanja z delom.

Žrtev hudojura.

Mobile, Ala. 21. sept. Ob 7. uri jutro, je začela, po grozni noči voda, katere je bila "Water St." dosegla, padati. Mnogo hiš je razkritih, toda k sreči ni človeški izgub. Škoda se ceni \$20.000, všeto poškodb na ladjah v pristanišču.

Ob polnoči je dospel vlak z begočimi iz Villenkolonije ob Južnem primorju, kjer ima biti škoda velikanska.

New Orleans, La. 21. sept. Vihar, kateri je v New Orleansu hitrost 60 milj na uro dosegel, se je nekoliko polegel. Zahteval je tu štiri človeških žrtve in najbrže ob obrežju še več, toda poročil še ni. Škoda na lastnini če 100.000 dol. preokračiti. Proge Louisville in Nashville železnice 20 milj vzhodno od tukaj, so pod vodo. Prevoznik "Assumption" se je konec Napoleon ave. potopil. Utonil ni nobeden.

New Orleans, La. 22. sept. Kakor se je sedaj zaznalo, je vihar na Louisiana-obrežju veliko žrtve zahteval. Bati se je, da je obrežna voda na stotine ljudi odplovila. Vest o nesreči v vasi Terrebonne so prinesli iz Houma polgoli moški in ženske. Pomožne ekspedicije so odposlane.

V Baton Rouge, La. in okolici je škode preko \$200.000. Streha raz državne hiše — kapitola — je odtrgana in velik del hiš je preplovljenih.

Vzorni politikarji.

Prejšnji tajnik Zveznega senatorja Lorimerja, Ernest Ryan in Edvard Chappel iz Čikage sta vzorna zastopnika političarske družali. Ona sta, brez da bi bila od "političnega stroja" pooblašena, doneske za neki politični sklad pobirala, toda denar v svoj žep utaknili. Dne 21. m. m. sta dva detektivna tičema na sled prišla ter jih aretirala. Pač nista družega storila, kot to, kar drugi store, in sicer brez izjeme od spodaj navzgor in od vrhuna zopet navzdol.

Svetovna poštna zveza.

Washington, 27. sept. V proslavo ustanovitve svetovne poštne zveze bo 4. t. m. v Bernu, Švica, spomenik razkrij. Spomenik stane \$40.000, katero svoto so deželo prispevale koje so v svetovni zvezi. Brutus Clay, ameriški poslanik v Bernu, bo zastopal Zdr. države.

ZAHVALA!

Tem potom se zahvaljujem, in pa tudi vsakega člana S. S. P. Z. je dolžnost da se zahvali "sosedu izza plota", ker on brezplačno reklamo dela za S. S. P. Z.

Kdo bi se bil mislil! Kot največji sovražnik je nastopil proti "telegatom" S. S. P. Z., sedaj pa povračuje z reklamo, kar je takrat pregrešil; — mogoče mu že diši, ko bi mogel zasejati luliko med pšenico. Ne boš kaše pihal sosed, ne! Kar fijkarja vzemita (Op. ur. Pa ne z uprego Proletarjevih pradedov? Oni trde, da je človek po smrti kot poginuli fijkarski konj; tedaj so oni potomeci fijkarskih kljusetov. Uboge pare!) pa se pelita v Prule, pa ga bodeta en liter po 28!

John Kalan, blag.

ROJAK PONESREČIL.

Kaj poreče na to "sv." Anton Sojar?!

Dne 28. sept. pomikal se je sijajen pogreb po čikaških ulicah. Zakopali so obče priljubljenega rojaka Franceta Lotriča, mladeniča 21 let.

Kakor se nam poročja šel je pred par dnevi na lov na Lawn jezero. Najel si je v ta namen čoln — canoe — kateri se kaj rad zaziblje. Kakor se domneva je Lotrič najprej položil puško v čoln in potem se hotel vvesti. Čoln se je zazibal po nesreči se je puška sprožila. Lotrič se je zadet zgrudil. Bil je nepreviden! Blag mu spomin!

Pokojni je bil v obče priljubljen in je bil član več društev. Ne davno tega je odstopil od uniformiranih "Vitezov" št. 39 S. N. P. J. in je po nasvetu od zgoraj uniformo sežgal neko nedeljo jutro pred cerkvijo sv. Štefana in na to vstopil k društvu sv. Jurja (Forsterjem). Ta čin je kaj kmalu objavil vzorni katoliški list s komentarjem, da tako bi morali vsi ostali člani društva "Narodnih Vitezov" storiti. Rev. A. Sojar, ki nikoli ne miruje in vedno hujska proti vsemu kar ni "strogo" katoliški se S. N. P. J. rešil \$500, a Lotričeve soročnike pa za toliko več prikrajšal.

Naše mnenje je pač to, da v kolikor več društvih je eden ali drugi, toliko boljše je za dotičnega oziroma njegove dediče. G. Sojar pa ni še nobenega "nevernika" slišal upiti, da naj puste katoliške Ječnote in zažgo njih uniforme. Tako delajo samo zaigranci in pa malkontenti.

Vprašamo pa g. Sojarja, kaj bi on rekel glede te nesreče, ako ne bi pokojnik sežgal uniforme in vstopil k "Jurjem". Prav gotovo bi zatrobil: Bog ga je kaznoval, ker je bil "nevernik" — socijalist!

Collinwood, O. 28. sept. 09.

Danes sta se poročila v tukajšnji slovenski cerkvi g. Josip Mervar in gospodična Mary Gerbee iz Indianapolis, Ind. Bilo srečno!

J. Kunčič.

Književnost.

Založništvo "N. Y. Volks-Zeitung" v New Yorku nam je doposlalo ilustrirani koledar "Pionier" za leto 1910.

Koledar obsega 112 strani 4' velikosti in vsebuje fine spise in lepe posnetke umetnih slik in li-pov. Koledar je 29. letnik in stane samo 25c.

Vsim svobodomiselnim rojakom, kateri so nemščine zmožni, priporočamo da si omenjeni koledar "Pionier" naročijo, ker smo prepričani, da ne bo nikomur žal. Naroči se: "Verlag der N. Y. Volks-Zeitung" 15 Spruce St. New York, N. Y., ter se priloži 25c. v poštinih znamkah.

Slovenska-angleška slovnica, slovensko-angleški tolmač in angleško slovenski slovar se dobi za \$1.00 pri V. J. Kubelka. 538 W. 145th St., New York, N. Y.

OPOMBA. Prosimo naše gg. zastopnike in vse one, kateri so za slov. pisatelja Podravski kaj nabrali in one, kateri nameravajo kaj darovati, da nam pošljejo do 9. t. m., ker potem odpošljemo čenar in zaključimo kolekto.

M. W. Cozan	\$0.50
IV. Izkaz	\$34.16
Skupaj	\$34.66

KJE JE?

Kje je Anton Hosnar, doma iz Soče pri Bobci na Primorskem. Slišal sem, da se nahaja nekje v Sopris, Colo.

Cenjenje rojake naprosim, da mi naznanijo njegov naslov ali se naj pa sam javi.

John Horbat,

Box 109, Hartshorne, Okla.

Društva in Delegati S. N. P. J. Pozor!!

**RAZKRITJE NOVE LUMPARIJE!
ZOPET KOZEL VSTRELJEN
OD GLAVNEGA ODBORA
S. N. P. JEDNOTE!**

ŠKANDAL VRH ŠKANDALA!!!

Cleveland, O. 25. sept. 1909.

Da je sedanji glavni odbor pri omenjeni Jednoti popolnoma od muh, se je že večkrat temeljito dokazalo, da se pa omenjena prislovica še trdneje podpre, naj bo omenjena zadnja njihova, uprav sodrijska odredba, — njim v svarilo, članom v zglede. —

Pri zadnji seji glavnega odbora so izvolili revizorjem glavnim knjigam: gl. tajnika, gl. blagajnika in pa Franceta Černetca (!), da vse knjige pregleda ako se vjemajo. (Op. ur. Tedaj gl. tajnik in pa gl. blagajnik bodeda svoje knjige pregledavala! G. Francet Černe pa? Oh ironija!!! Odločno protestujemo proti tej nakani, ter danes svečano izjavimo, da ako nas pritirajo humbergari do skrajnosti, tako bo konvencija odgodena na nedoločen čas! To si naj vsi oni zapomnijo, kateri nameravajo ljudstvo za nos voditi! Pokazali bomo, da je pravica na naši strani in da se takim tičem in nikomur ne udamo!)

Ta "kuštni" odbor je Franceta zvolil revizorjem, še predno ga je konvencija priznala pravoveljavni delegatom. Kaj glavnega odbora briga, ali je tako postopanje pravilno ali ne, da so le dobili osebo, ki se je pripravljena podpisati račune z znanim in obrabljenim geslom: "Vse v najboljšim redu!" Da je to pripravljen storiti in podpisati svoje častljivo ime kamorkolisibodi samo, da je takozvani "Revizor" akoprav žalostnega spomina. Sicer naj bo objednem pripomnjeno, da glavni odbor tega Franceta niti od daleč ne pozna, kakor tudi France od blizu ne pozna vseh 10 arabskih znakov števila, vendar je gl. odbor vesel, da je tako po ceni dobil človeka, ki bo z zlatim peresom, brez ugovora podpisaval Kržetove račune; France je pa naobratno vesel, da bo teden dni pred konvencijo vlekčl \$4.00 plače, ko bo z "lajšto" in "penzelom" hodil po St. Clair ave. in meril neskončne račune, neskončne zmešnjave. Vesel bo delo lahko lepe plače, saj navadno komaj pri trdem delu zasluži okrog \$1.50 za 10 urno delo.

Pregovor na pravi: Glavni odborniki obračajo z Francetom vred, člani društva "Naprej" bodejo po obrnili." Sedaj pa čujte kako je prišel ta France do delegatstva in nič se ne boste čudili, če se "Naprejanje" nanj jeze. Kar naravnost rečeno, da je dobil France Černe 18 glasov za delegata akoravno šteje društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. 143 članov (reči stotriinštirideset članov). Je li tak delegat lahko ponesen na svojo zmag? To sodbo prepustimo razsodnim čitateljem samim.

Sedaj pa še pogledimo, kak divji boj je vprizoril ta France, da je prišel do tako lepega števila 18 glasov, po tem bode glavni odbor kar zazijal, ko je slepo verjel Francetu Korčetu, kar jim je po svoji navadi s Pullman kare došli France "nablufal", kakor bodo vsi delegati ostrmelji, ko dosepejo v Cleveland in bodejo spoznali dvorano, katero je glavni odbor vsilil isti France Korče, jako žalostnega spomina iz začetka tega leta, glede propadle banke, kojje je on načeloval. Vsilil je pa zato, ker jo je vzel za par mesecev v najem, da bode po svoji stari navadi ožel, kar bode ožeti mogoče.

Tedaj volitev Franceta za delegata se je vršila takole: Vrli in značajni brat August Kužnik je dobil veliko večino 32 glasov in je bil izvoljen kot prvi delegat. Potem se je šlo za drugega delegata in je kandidiral John Meden in France Černe. Listki so bili oddani, podpisani in so jih že pobirali, kar se oglaševali Černetovi sodrugi (o, joj!), da Meden nemore kandidirati, kar mora (?) še enkrat kandidirati vprvo propadli Kogoj, ter Meden, kot predlagan za Černetom, mora odstopiti! (Op.

ur. Pravcato sleparstvo!) Ta humberg se jim je posrečil in so ga vprizorili vsled tega, ker je šel šepet po dvorani: "Meden, Meden, Meden". In gotovo bi bil Meden izvoljen. Tako so potem isti, ki so volili Medena, odstopili od volitve, ker so vidli, da se gre za "bluff in humberg".

Meden kot nam nasproten človek vendar ga pripoznamo za moža, ki vsikdar stvarno in resno nastopi, tako je tudi tukaj umolknul in pustil, da so ga lastni pristaši — baelili! Tako je dobil France vseh skupaj 18 glasov! Ponos pa tak, delegat pa od muh!

Še lepše je pa sledeče pojasnilo: Pri mesečni seji so se člani pritožili, da delegat z 18 glasov, nemore in nesme zastopati 140 članov broječe društvo, in isti France je predlagal konec debate in ostalo je pri starem. Kako bode prihodnje — —?

Da nam ni za jednega ali drugega moža je gotov dokaz to, da ni prvi ne drugi naš pristaš (Op. ur. Obedva sta zagrižena "zaplotarja" Zaverntnikovega kalibra in Kržetova brataca.) vendar sedaj je naše mnenje na Medenovi strani, ker je on prav delegat, France je le posilek ali urinek, po vedni njegovi navadi. (Op. ur. To je sleparija, pa ne urinek!) Vendar resnica bi morala na dan in grdo je lastnemu pristašu delati krivico. Razložek je le ta med obema osebam, da je John Meden možak, kadar se gre za resno stvar in je še vselej pametno ukrenil kadar nima posebnih muh in je sposoben za kak urad v Jednoti, kar Černe ni za drugega, kot za — vratarja. In glavno kar je, je da je on dostojen, kar pri Francetu v prvi vrsti pogrešamo. On je kakor napihnjena žaba, poleg tega pa hudoben in silovit ter rad sega v hrbtnohlačni žep po muhalnik, kjer ga nikdar ni in mora peneč jeze moleti svojemu nasprotniku prazno — figo pod nos. Stvar bode zanimiva s tragičnim koncem. Dalje prih.

"GOSPOD SO HOTELI ...! OBSDITE JO!"

Slika izpred porotnega sodišča.

Pri podružnici sv. Miklavža na Golopečju se je vršila doigrala tragedija iz družbinskega življenja na kmetih, kakršne ne pozna zgodovina naše Gorenjske. Zena polije svojega moža s petrolejem, ga zaže in pusti v groznih mukah goreti in umreti. Prosiir Vas, kdaj ste že slišali kaj takega? Ampak zgodilo se je vendar. Ali ker so "gospod" hoteli imeti tako, ali pa, ker sta bila junaka romana iz Golopečja sama kriva grozopolnega zaključka svojega lastnega romana. Zgodilo se je tako! Stopimo za kakih 18 let nazaj in obstanimo pri sv. Miklavžu na Golopečju.

Cerkovnik te podružnice, Janez Kopač, si išče neveste. Izbera ima med dvema. Eno bi bil od sreča razved. Vzel pa je drugo, ker so "gospod" hoteli tako. "Janez", so dejali, "to le vzemi in dobro bo zate." Dá, res, danes je dobro za njega. Počiva v groba tih jami in kar nič se ne zmeni, ali bode njo, ki ga je pahnila v to jamo, obsodili grozodejstva umora svojega lastnega moža, ali ne. Dá, res, danes je dobro za njega! Kaj pa je ž njo? Ona, Reza Kopač, je žena Kavka iz Opašte, se ima zagovarjati pred porotnim sodiščem radi poizkušene in izvršene umora svojega moža. "Se ima zagovarjati," ampak ona se kar nič ne zagovarja, pa tudi kar nič ne izgovarja. Kakor zlomljeno, po vihrju umičeno drevo, stoji strta in potrta pred porotnim sodnim dvorom. Med stokom in jokom, skesanost in odkrito izpove: da, jaz sem izvršila dejanje, ampak umora svojega moža jaz nisem kriva, on sam ga je provzročil.

V tem smislu se zreali priznanje in kesanje morilke svojega moža. Pogledimo si nekoliko boljše posamezne slike iz porotne obravnave! Na vprašanje predsednika sodnega dvora, je li je obtoženska svojega moža vzela iz čjubezni ali le radi premoženja, obtoženka odgovori: "Gospod so hoteli imeti, da ga vzamem. On n. imel ničesar, jaz sem imela nekaj dote" ... In nato nadaljuje svoje javno generalno izpoved iz cele dobe nesrečnega zakonskega življenja: "Da, Gospod so hoteli

imeti tako. Rajnki je bil "mežnar" in ko se je hotel oženiti z drugo, so Gospod dejali: Janez, vzemi to le! Tako so tudi meni dejali in vzela sva se, Nekaj časa sva se še precej dobro razumela. Potem pa... (obtoženka ihti in joče) imela sem opraviti z nekimi drugim možkim, nastal je prepir in pretep v hiši. Ločila bi se bila od njega, ali zopet so naju Gospod pogovorili, mož je obljubil, pred njimi, da mi odpusti moj greh. Ampak v sreč mi ni odpustil. Pri vsaki priliki mi je to vrle naprej, čeprav se nisem več zagrešila. Poleg mežnarije se je mož bavil tudi z žganjarijo. Postal je pijanec, zapil je vse, jaz sama sem mogla skrbeti za otroke in hišo. Ko je prihajal pijan domov, metal mi je moj greh naprej, zmerjal me z vlačugo, s k... vpricho otrok, a očitanju je s'edil pretep. Začelo se je, neznosno življenje záme. V brezpu sem se vdala včasih tudi jaz pijači. Mati sem osmim otrokom, dva sta umrla. Ker prepira in pretepa ni hotelo biti konec, sem se hotela ločiti. Pa zasmilili so se mi otročiči, ki sem jih tako rada imela in vzgojila, kolikor dobro sem jih mogla. (To lepo njeno čednost potrjujejo tudi priče.) Ostala sem. Pred petimi leti pa me je nekoč pri belem dnevu vpricho otrok začel zmerjati ter pretepati. Vsa zbita sem bežala pred njim, a on je šel z gnojnimi vilami za menoj. Čakaj, sem si mislila, jaz ti storim nekaj, da boš vedel, kaj se pravi trpeti. Ko sem videla, da je pijan obležal za hišo, sem ga malo polila s petrolejem po hlačah pa — zažgala. Čakala sem, da bo začelo goreti in da ogenj takoi zadušim, ko bo začelo moža preveč peči. Zakaj posebno kaj hudega mi nisem hotela storiti, a malo "spomina" za moje trpljenje pa sem mu privoščila. Takrat se ni vžgalo, zažgala pa sem. Mož se je bil prebudil."

Predsednik: "Kako to, da se je zbudil?"
Obtoženka: "Ne vem."

Prečita se zapisnik, v katerem stoji, da so hlače že gorele, a da je ogenj mož sam zadušil.
Obtoženka trdi, da takrat hlače niso gorele. Ko jo predsednik opomni, da je že za njeno vest najboljše, če res prav odkrito vse prizna, obtoženka izpove, da je takrat čakala za grmom, kaj da bo. Prizna, da je obleka res že gorela in na vprašanje državnega pravdnika, če je ogenj mož sam pogasil, tudi prizna, da je to res. Nekaj časa potem je bil mir v hiši, pa ne dolgo. Kmalu se je zopet ponovilo mukapolno življenje záme. Še tem hujsje, ker mi je sedaj tudi očital se to. Nečo me je tako pretepal, da sem mogla radi pošodb v bolnišnico. Na vprašanje predsednika, zakaj se je hotela tako maščevati nad možem, da ga je sklenila vžgati in zakaj ni raje šla k sodniku tožiti, pravi obtoženka: "Oh, otroci so mi branili in tako prosili, naj nikar ne grem, češ, potem bomo ostali brez mater". Zasmilili so se ji otroci, opustila je tožbo na ločitev zakona, a vsaj "spominek" za njegovo surovo ravnanje mu je mogla dati.

Tako je teklo življenje med večnim prepriom in pretepom do usodepolnega dne letošnjega leta. Tedaj pa se je podivjanost moževa podvojila. Pretep in kreg se je začel že 16. junija. Ker je mož vonomer le pil in zapravljjal, záme in otroke pa se prav nič ni brigal, pošel nam je živež in bila sem v skrbeh, kaj bo. K sosedu sem morala prositi za krompir in posodo, če sem hotela, da kaj skuham. Da dobim kaj denarja, smo z otroci nabrali jagod, pa sem jih nesla naprodaj. Nazaj grede me je povabila sosedna na kozarec vina, in res sem ga malo pila. Pijana nisem bila. Proti večeru pridem domov, a tedaj je začel mož pijan rohneti nad menoj. Zmerjal me je z vlačugo, in ko sem mu to zavrnila, tedaj je planil po meni in me neusmiljeno premikastil. (Res tudi navzoči sodni zdravnik potrdi, da je imela 12 pošodb na telesu in da so vse skupaj težka telesna poškodba.)

Nesrečni ženi se je konečno posrečilo uiti surovem pretepanju pijanega moža. Bežala je k sosedovim, kjer je prenočila tisto noč. Drugi dan je bil mož zopet pijan in ko sta se sešla pri sosedu, jo je pričel iznova zmerjati ter groziti,

da jo bo še bolj nabil, dokler jo enkrat ne ubije. Sosed, že sit njegovih preprirov, ju pošlje domov. Mož, pijan, se zgrudi na poti (pred "magacinom") ter zaspi. Prebudil se je čez nekaj časa, taval nekaj korakov naprej, pa se pri znamenju v drugič zopet zgrudi ter zaspi. To je bilo zadnje spanje pijanca, zakaj ko se je zopet prebudil, je bil že blizu pota spanja večnosti. Med tem ko je mož tamkaj ležal, je šla žena domov, natočila iz petrolejeve steklenice v mali "frakelj" polovico petroleja, vzela eno vžgalico ter se napotila do spečega moža. Mož je še vedno trdno spal. Ob roki je imel ugasnjeno smodko, iz žepa telovnika so štrlele vžgalice venkaj. Žena obstoji, premišlja, se ozira plaho okrog sebe, blizu poldne je, nikjer nobene žive duše. Sklep, grozopoln sklep, je začel vršiti prvo dejanje grozodejstva. Odpre steklenico pa izlije tekočino po moževih hlačah in predpasniku. Ta še venomer spi. Kar nič ne slutiti smrtno usode, roke žodejstva, nad seboj. Ali nesrečno ženo je začela opominjati pekoča vest, ali jo je le kot brezsrčno morilko svojega moža gnala previdnost pred izvršetkom grozodejstva, kdo more to uganiti? Šla je k sosedovim, tarnala je tam, kje in kaj bo kosila. Povabili so jo h kosilu. Pa je odklonila ter se jokala in tarnala, naposled pa z drugimi vred se molila — bilo je ravno poldne. In nato je šla, zaprla za seboj vrata in kmalu bila zopet pri svojem možu. Ta je še vedno trdno spal. Še enkrat razmišlja ali bi ali ne... ampak njen sklep, njena volja je prevpila glas morda pekoče vesti... skloni se, vžge klinček in — o! groza — dejanje se v polnem obsegu doigra... obleka moževa je začela s plamenom goreti...
Predsednik: Zakaj pa niste raje ostali pri kosilu pri Kokaljevih? Obtoženka (ihče): "Oh, hudoba me je zmotila! Mož me je tako uklel!" Bežala je. Ali kot blazna žena, kot nezavestna žrtev nesrečnega zakona, ali kot svojega grozodejstva si svesta morilka svojega moža... Kdo more rešiti to čudno psihologično uganko? Bežala je, a za njo je gorelo po moževi obleki naprej. Šele ko je obleka pregorela, se je mož prebudil, zadnjikrat. Kot žival sredi plamena je skočil divje po koncu, vpil na pomaganje, si trgjal gorečo obleko čez pečeno truplo, se zgrudil in v neznošnih bolečinah valjal po tleh, rjul in besnel mrk in trpljenja, po od nikoder pomoči. Vendar! Mlada hčerka sosedova je prišla slučajno tam mimo, pa videla ves ta prizor. Tekla je o njem povedati svojim staršem. Prišli so ljudje na pomoč, drugi so zvonili plat zvona, pa oboje je bilo že prepozno. Kar se je dalo, so pomagali, ali opeklin na telesu ni mogel nihče ublažiti. Odpeljali so nesrečneža nezavestnega v ljubljansko bolnišnico. Ko je prišel med potjo k zavesti, so njegova usna izgovorila strašno obdolžitve: "Moja žena, ta prokl... k... me je zažgala!" Takisto je trdil tudi v bolnici. Usmiljenka mu tega ni mogla verjeti; pa do zadnje ure je vpil in trdil: "Žena me je zažgala!" Ni bilo pomoči; umrl je še tisto noč rano v jutru. In žena? Sprva je bežala pred učinkom svojega dejanja, potem pa je prišla domov. Ni se več zavedala, kaj da je storila. Šele, ko je prišlo iz Ljubljane poročilo o smrti moža, se je zjokala. In ko so temu poročilu kmalu sledili orožniki, jim je kratko vse priznala. Orožnik je v svojem poročilu izpovedal, da se mu je žena zdela pijana. Da bi jo le videli, kako je proti temu protestirala, ko se je pri obravnavi dotična izpovedba rečitala. "Ne, pijana pa ne! Ne trohice pijače tisti dan nisem zadržala!" Tako je vpila pred porotniki.

Tako bi bili s površno sliko dejanja samega gotovi. Preostaja nam še nekaterih potez iz obravnave v izpolnitve. V vsem ravnanju, dejanju, vedenju in življenju te nesrečne žene so najti zgolj protislovja. Prava psihologična uganka, ki bi jo celo izkušen psihijater težko razrešil. Zato tudi mnenja sodnih izvedencev pri porotnikih niso prišla prav nič v upoštevanje, kar je tudi popolnoma prav, zdravnik sta prav lahko glede človeškega telesa najboljše izvedena, a za pravo tolmačenje

Nadaljevanje na 7. strani.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasuiku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuje občutljive medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drojba. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA
JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potr sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobubov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav ujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Published by The Glas Svobode Co., 1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year. Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto.....\$1.50 za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto.....kron 10 za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE GLAS SVOBODE CO. 1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivaliča prosimo naročnika da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

GLAVNI ODBOR S. N. P. J. V ZVEZI Z JOŽA ZAVERTNIKOM & CO.

(Nadaljevanje.)

Predsednik mora znati za vse uradovanje, mora znati kako računati stoji, mora paziti na vzorno gospodarstvo, on mora vedno znati o stanju enotnega premoženja in on mora čuvati da se enotni denar ne trati po nepotrebnim; na kratko rečeno: Predsednik je odgovoren za vsaki cent enotnega premoženja in odgovoren je zaves humbug, s kojim so se enotna pravila grozno kršila!

Tukaj ni nobenega izgovora, češ, da ni zmogel, da nima časa itd.! Čast predsednika je prevzel in v tistem trenutku, ko je predsedniški stolec zasedel, je prevzel vso odgovornost, kar se v glavnem uradu S. N. P. J. godi. Da bo gosp. Potokarja še glava boela in sicer silno boela, to smo mi prepričani in tudi on, g. Potokar se bo o tem prepričal toda prepozno bo!

Prva dolžnost g. Potokarja je bila, sam sebe spoznati je li zmogel za predsedniški urad; bi bil našel da je, no potem je imel pred vsem svoje dostojanstvo varovati in gl. tajnika g. Kržeta v svoje meje zavrniti ne pa, da je ravno dušno Kržetovo zasmevanje v žep utaknil, ko je Krže ves glavni odbor javno na seji nevesim, tedaj nesposobnim proglasil.

To je bil v prvi vrsti za g. Potokarja skrajno poniževalni udar, in da bi bil le ta Kržetov nasak pravočasno odbil, Kržeta, kakor zgoraj omenjeno, v meje dostojnosti zavrnil, bil bi si svoje čast — vsaj deloma rešil, a tako pa je Kržetu duševno nadvlado dopustil in sebi podpisal sprječevalo nezmožnosti voditi predsedstvo S. N. P. J.

Drugič je g. Potokar — prosimo, da si čitatelji zapomnijo, da ko pišemo o g. Potokarju, tako mislimo vedno Potokarja, kot predsednika S. N. P. J. in nikakor ne, kot zasebno osebo, ker kot s takim nimamo prav nič opraviti — neodpustljivo pregrešil, ko je videl, da g. Krže, namesto da bi delal in tiste grozna zastala dela, dogotovil, je pri njemu, g. Potokarju, v salonu posedal ali pa kegle rušil; to je Potokar dopustil, namesto da bi bil Kržeta k delu prisilil, zakar je od Jednote plačen. Naše mnenje je, da Krže včasno masno plačo od Jednote za delo in nikakor ne za pohajkovanje in pa, da bi salonarje podpiral med uradnim časom. S tem početjem je g. Potokar enotne vjete iz rok dal, ter prepustil, da je Krže delal kar se mu je poljubilo in še dela kar hoče.

Tretje zlo je bilo, ko se je g. Potokar Joža Zavertniku v roke dal, ter tega možakarja "juridične" nesvete poslušal, Zavertnika je treba poznati, kakor ga mi poznamo, in še vsakega je prej ali slej klalo, kdor se je z njim pajdašil, in tako bo tudi Potokarja ščipalo; to ne izostane. Zavertnik in Krže sta svoje naklepe kovala in jih še kujeta, a za Potokarjevo mnenje ni nihče uprašal, njega sta v kot potisnila.

Četerta napaka, silno velika napaka je bila od g. Predsednika, ko ni koj, ko je za zagonetne primankljaj znal, vsa društva o tem obvestil, in ne samo, da ni društva obvestil, trdil se je mož prav pošteno, da stvar prikrije in zataji! Tedaj predsednik g. Potokar je slepariji roko podal, medtem ko se je šlo za neštete stotake enotnega denarja, šlo se je za denar kojega ubogi delavec-trpin z žuljavimi rokami prislužil, in gre

se za svoto, koje visokost g. Potokar, predsednik S. N. P. J. niti ne ve!! RES LEP PREDSEDNIK!! Petič in to je silno važno, da pokažemo g. Potokarja v pravi luči, je sledeče: Cenjeni čitatelji se možno še spominjajo, ko smo v "Glas Svobodi" dejstvo, goli fakt priobčili, da je v enotni blagajni primankljaj, in pripomnili smo da nam popolnoma ni znano, ker poročila so bila različna med 600 in 900 dolarjev.

Kaj je storil vzorni predsednik? Z vso brutalnostjo nas je v "sosedu izza plotu" napadel, nas in Konda nesramno za lažniki ošteval, ter upil, da ni nikakega primankljaja v enotni blagajni. To mu še ni bilo dovolj. Pripustil je da se je v enotnim glasilu, tedaj v uradnim ali uradnim glasilu, kojemu se mora brezpogojno verjeti, kar objavi, — priobčenje famozne "Izjava", katero so bili podpisali revizorji gg. Andolšek, Bernik in Fr. Mladič. Pripustil je Potokar, kot predsednik, da je šla "Izjava" med enotne člane — in to dobro vedoč, da je vsa "Izjava" laž, iz trte zviti humbug, in povsem se zavedajoč, da sam laže, nesramno laže potom enotnega Glasila! Toda to ni bilo možaku Potokarju še zadosti. Rogovill je okolo odvetnikov in sodnikov, da bi nam usta zamašil, češ, da lažemo, obrekujemo in Jednoti škodujemo, medtem ko smo faktično Jednoti koristili in člane varovali. Seve, nos je ves glavni odbor dobil in kakor se to spodobi Potokar, kot prednik najdaljšega, "Glas Svobode" ni lagal, ni njegova navada da bi lagal, a Potokar in vsa njegova banda, je lagala in še laže da se kar kadi, toda pride dan plačila ko bomo s temi humbugarji obračunali, — prav temeljito obračunali.

Šesti pregrešek je le ta, ko je Potokar pred odvetnikom pogodbo z g. Klobučarjem o prodaji enotne blagajne podpisal in v pogodbi kakor tudi v resoluciji izrecno poudarjal, da je g. Klobučar ves denar do centa novemu odboru izročil. Vprašamo, od kot tedaj primankljaj? Kdo ga je zakrivil? Potokarjeva dolžnost je bila takoj temeljito vse potrebno storiti, da se stvar dožene kje je in kam je prišel denar, ko je ja okolo 900 dol. in ne par centov premalo v blagajni. Potokar ni storil nič o tem, še elo lagal je, da je vse v redu, kakor smo že omenili.

In sedmič, je g. predsednik Potokar pokazal svoj značaj že pri izvanredni konvenciji, ko je pripustil kot delegata Šavs in Mišiča. On ni došle proteste od dotičnih društev upošteval, temveč priznal je delegatom ljudi, kateri so vsled nečuvanih spletarij do poveril prišli; nasprotno pa ni pripoznal povsem pravilno delegatov izvoljenega Jakob Kočevarja iz Clevelanda, O. kot delegata. O tem naravnost izvršenem zločinu nad pravili, se je g. Potokar ne more prav nič izgovarjati, kajti on, Potokar, je konvenciji predsedoval in ne Krže in ne docela poznani zdržbar Zavertnik!

Teh sedem točk, prosimo da g. Potokar, kot predsednik S. N. P. J. blagovoli na znanje vzeti, ob enem pa tudi opozarjamo vsa društva in gg. delegate, da se vedo ravnati. Tukaj se posebno omenimo, da gg. delegate čaka boj, kakoršen se še pri S. N. P. J. ni bojeval. Precejšnjo število "bo delegatov, kateri so nam do oca znani n. p. Šavs, Ziemberger itd.; potem opozorimo na današnji oklie iz Clevelanda, na 3. strani lista. Tudi tam je spletarija, ter hočejo nekteri vzornega možakarja za delegata uriniti. Tedaj pozor! Gre se za obstanek S. N. P. J.; kajti "Glas Svobode", ne odneha niti za pičico! Zahtevamo red in povračilo primankljaja kakor tudi vsih nepotrebnih izdatkov: tožbe, pisalni stroj, telefon, oglave itd. Kadar bo vse to urejeno in krivci izbacnjeni, potem bo S. N. P. J. mirno in uspešno napredovala, popred pa ne in ne!

Pokazali smo, da ko je g. Potokar predsedstvo S. N. P. J. prevzel, si je domišljaval, da je sposoben za ta urad. Morabit bi bil, da bi družega tajnika imel. Pokazal je, da je obratno, da je sposoben — S. N. P. J. Jednoto v propad dovesti. Pokazal je, da ni za razvoj S. N. P. J. ničesar storil pač pa ogromno veliko škodil. Pokazal je tudi, da je skrajno pristranski človek, kateremu je čast in business nad vse, a procvit S. N. P. J. deveta briga. Samo da je predsednik in pa da mu to nekaj nese, potem je vse v najlepšim redu!

Mož je tudi vrlo sposoben, da vsakomur dokaže, da je belo, kar je črno in pa obratno. Njemu ni na tem, če trdi očito laž za resnico, samo da njemu koristi. Tak značaj je g. Potokar, predsednik S. N. P. J.! Ima tudi to lastnost, da kadar se mu njegova budalost dokaže, začne razbijati, s kojim početjem kaže, da je silno naobražen človek in da je za vse prej sposoben kot za predsednika. Eno dobro lastnost ima, in ta je, da je toliko možakar, ker se tudi on ni pripravil pogajati z "Glas Svobode", da bi prenehali s kritiko napram gl. odboru. To mu moramo k dobrem zapisati, ker pokazal je da je hrast v tej zadevi, zraven si pa misli, bom že vse na Kržeta zvrnil, Ali ne bo nič; s te moke ne bo kruha; kajti kakor čujemo Mr. Krže vso krivdno na glavni odbor zvrča ter pravi: "Jaz sem tajnik in kar je glavni odbor sklenil, tisto sem jaz kot tajnik izvršil!"

In to moramo, če že ne docela tako vsaj deloma priznati, da Mr. Krže pravo stališče zavzema. Krže izvršuje kar glavni odbor sklene, tedaj je tudi ves glavni odbor odgovoren za vse kozle, kar jih je Mr. Krže postreljal. Stvar je silno važno, zatoraj nam nepreostaja družega, kot da si stvar nekoliko podrobneje ogledamo: G. Fr. Klobučar je obdolžen, da je toliko in toliko Jednoto prevaril in vsa zadeva je po gl. tajniku v javnost prišla. Zadeva ni pred kompetentno sodišče prišla. Zakaj ne? Mi nočemo vediti — vsaj za sedaj ne. — Tedaj Klobučar je žaljen na poštenju, ker dokazamo ni da je on kaj poneveril in vsled tega je opravičen on, g. Klobučar da si sodnim potom zadoščenje poišče. Dobro, za slučaj: gosp. Klobučar toži, seve ob enem tudi za odškodnino, po ameriški zakon 50 do 100,000 dolarjev; večinoma porotniki nekaj priznajo, tedaj g. Klobučar vloži tožbo napram Kržeta kot gl. tajniku in povzročitelju neosnovane vesti. Mr. Krže pride na sodišče, toda kaj bo rekel Krže? "Ja, jaz sem vsega tega kriv, obsodite me!" Kaj pa še! Krže se bo popolnoma na pravno stališče postavil in rekel: "Gospod sodnik. Jaz nisem ničesar zakrivil! Jaz sem tajnik gl. odbora in sem moral tisto izvršiti, kar je glavni odbor sklenil in meni v izvršitev izročil; primite tistega, kdor je sklepal!"

Kdor ne pozna take razmere, si bo mislil, no sedaj pa je stvar izvršena in g. Klobučar ne dobi nič. Toda počasi. Klobučarjev odvetnik lahko, kar bi tudi storil, tisto tožbo takoj na ves gl. odbor raztegne, in ta bi bil krivim spoznan ter obsojen. Glavni odbor v tej zadevi, kakor tudi vsaki drugi zastopa S. N. P. J., tedaj je kot pooblaščenec enotnega premoženja. G. Klobučar pač ne bi Potokarja, Fr. Mladiča in kakor se že vsi gl. odborniki imenujejo, terjal za njemu prisojeno odškodnino, temveč posegel bi po enotnim imetku, kjer je kaj za dobiti in g. Klobučar bi dobil. — Vidite tedaj, da vsa zadeva ni tako malenkostna, kot bi si marskateri mislil in prav nič ne bomo se čudili, če bomo lepega dne čuli o presenečenju glavnega odbora S. N. P. J.

POSILANO*)

CENJENI ROJAKI SLOVENCII! V števil. 218 "Glas Naroda", sem čital dopis iz Milwaukee, katerega vsebina je naperjena proti "Slovensko pev. klubu "Zvon". Ko sem dopis čital, razvidel sem, da je dopisnik zares izobražen in vnet narodnjak. Ali žalibog da se sramuje dati podpisa; vzrok je mogoče bojazen, da bi ga Slovenci v Milwaukee takoj za glavjarja postavili, ali pa v kaki drugi luči javnosti izpostavili. Toda, ker je moj namen, dopisu kolikor mogoče na vprašanja odgovarjati, zatoraj k stvari: Res je, da je bila slovenska zastava na pic-niku "Ost.Ung.Militär Verein", pa zakaj? Ko je imelo Slov. Nar. Pod. dr. "Sloga" svoj pic-nic, podaril je "Ost.Ung.Militär-Verein" svoto \$15.00 in se tudi po možnosti udeležil.

Vprašal bi g. dopisnika, bi li ne bilo gnusno, ako bi dr. "Sloga" njihovo povabilo prezrlo? Ali se je kedaj slišalo od "O.-U.-M.-V." kakšno zasramovanje Slovenske zastave? Ali je še kedaj imenovano društvo bilo nasprotno dr. Slogi ali kakšnemu drugemu Slovenskemu društvu? Dne 29. avg. imel je tudi pic-nik klub "Zvon", in akoravno je v Milwaukee mnogo slovenskih društev, zastopane so bili samo dr. "Sloga" in "Balkan"; hrvatske pa "Nada", "Starčević", "Jednakost" in "Sokol". Bil je tudi "O.-U.-M.-V.", kateri je imel iz svoje blagajne svoto \$20.00 za trošek. Toraj, če se je br. Predsednik zahvalil drugim društvom, mislim da tudi ni bilo tako hudo zlo, če se je zahvalil O.-U.-M.-Vereinu v nemškem jeziku.

Zaradi Pabst Parka pa mislim, da je bil tudi ta Pic-nik dobro obiskan; seveda mogoče, da se dopisniku ne zdi, zato pristeva ljudi k muham. Pa saj pravično sodi: Slogenci v Milwaukee imajo zares muhe in komarje, katere neprenehoma pikajo gotovo izpridene "Subdijakone", ter se jim ne daje na njihove limanice uloviti. Zaradi letaka pa sami mi člani kluba obžalujemo; letak je spisal spoštovani g. I. M., ki ni član kluba in da ni tiskan bil v pravi slovensčini, ni krivda kluba in le ta bi bil rad dal druge letake tiskati; a bilo je prepozno. V tej stvari naj bi se bil dopisnik poučil, predno je zadevo v javnost spravil.

Zatoraj, Slovenci v Milwaukee, posebno pa vi prizadeti v omenjenim dopisu, podvizajmo se in storimo nekaj v zaslugu tega "Tonefigamoža". Slovenci v stari domovini so postavili spomenike zaslužnim možem, kakor n. pr. Gregorčiču, Fr. Prešernu in drugim. Tudi nam se spodobi, da idemo na delo in pobirati za spomenik temu zaslužnemu gospodu, katerega zasluge za našo naselbino so neizmerno v hinarščini in kršenju družabnega življenja. Gospod dopisnik! Ako si mož, ki želi da bi se Milwanški Slovenci bolj zavedali svoje narodnosti, pridi na svetlo s tvojim imenom; ne pa se skrivati pod napačnim imenom kot n. pr. kok vohun, nazadnjak ali hinavec! Sedaj pa želim g. dopisniku obilo uspeha, upajoč, da se v prihodnjem pokaže, kot mož s svojim podpisom.

Vsem rojakom pozdrav, "Glas Svobodi" pa obilo uspeha. Frank Pezor.

*) Za "Poslano" ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo.

Razkol med ogrskimi katoličani je nastal na zadnjem katoliškem shodu v Segedinu, kjer so bili eni za to, da naj se duhovščina ne vtika v politiko, kar drugim ni bilo všeč. Najbrž nastaneta dve stranki.

Listu v podporo. F. Intihar 25c; Mart. Krašovec 25c; J. Gričar 25c; M. Krasovec 25c; J. Korošec 15c; J. Pretritz 50c; M. Cozan 50c; F. Zoran 10c.

Bolečine v hrbtu in nogah izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z Dr. RICHTERJEVIM SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zoboboli. V vseh lekarnah, 25 in 50 centov. F. AD. RICHTER & Co. 215 Pearl St. New York.

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in popolnoma ozdraviti.

ŽE VEČ KOT IO LETNO UREDOVANJE kot glavni zdravnik in ravnatelj na SLOVENSHEM ZDRAVIŠČU V NEW YORKU

Vam je dosti jaseen dokaz, da je naš slavni svetovnoznani Dr. J. E. THOMPSON, najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vsih boleznih, za to Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli bode v kratkem svoje zaželjeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKHE BOLEZNI katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vsih boleznih, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehat naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezn, kakor tudi še tako nevarni in teško ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezn. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezn v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih boleznij: Postedice onanije, triper; lanker, sifilis; impotenco, ali nezmožnost do spolnega občenja; polucijo, ali gubitek moškega životnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezn želočca, srca, glave, gyla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruč, nervoznost; vse živčne bolezn; nadihu, katere in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božast; vodenico, vse spolne bolezn na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesечно čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodovitost; — vse kožne bolezn; srbečino, lišaje, hrasle in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, i. l. d.

Zdravljenje vseh spolnih boleznij ostane strogo tajno. Zatoraj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolehat-li od naj si bode katere koli bolezn, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da bode v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezen v materinim jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York Uradne ure so: Ob delavnih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazd. od 11 ure do 3 popoldnan

Advertisement for Dr. J. E. Thompson, a specialist in various ailments, including venereal diseases and general medicine. Includes a portrait of the doctor and contact information for his clinic in New York.

Advertisement for Emil Bachman, a manufacturer of Slovenian goods like wine and cigars. Includes a logo for 'Slovenski Pivski Društvo' and contact information for his business in Chicago.

Advertisement for Edina Vinarna (Wine Cellar) featuring Jos. Bernard's wine. Includes a detailed logo for 'Pure California Wine' and 'Blue Island' brandy, along with contact information for the winery in Chicago.

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli! Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

Advertisement for Missouri land parcels. Promotes 'Pridobni Banat Amerike' (Profitable Banat of America) with details on land prices, acreage, and contact information for F. Gram, Naylor, Mo.

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsed., 2348 Blue Island Av. Chicago
MATH. GAISHEK, podpredsednik, 1420 So. 12th Str. Springfield, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik, 1517 S. 43rd Ave. Chicago
M. V. KONDA, zapisnikar, 1518 W. 20th St., Chicago
IVAN KALAN, blagajnik, 341—6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERŠČAJ box. 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik) bx. 44, Winterquarters, Ut.
ANTON DULLER, Gamburg, Mo.
JOS. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2256 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma n vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denar e ošiljajte pa na Ivan Kalan, 341—6th St., Milwaukee, Wis. Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE"

DRUŠTVENI URADNIKI:

Št. 1 v Chicago, Ill.: L. Skubie, preds., 2727 S. 42nd Ct.; Ivan Mladič, taj., 2256 Blue Island Ave.; F. Kulovec, blagajnik, 237 Grand ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: I. Mlakar preds., Box 68; I. Batič tajnik, Box 487; L. Sturm blag., Box 434. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: F. Grošelj preds.; Andrej Zorčič taj., Box 105; A. Kuhar blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: I. Kramer preds., Box 180; M. Kramer taj., Box 203; I. Strnad, blag. — Seja 1. nedeljo v mesecu.
Št. 5 v Darragh, Pa.: Fr. Plazota preds., Box 23 v Madison, Pa.; Ivan Renk, taj., Box 57; I. Hauptman blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Jacob Zajec preds., Box 44; M. Krstnik taj., Box 44; I. Mlakar, blag. — Seja 4. nedeljo v mesecu.
Št. 7 v Arona, Pa.: Alojz Saharne preds., Box 156 Darragh, Pa.; Mihael Rajer taj., Box 117; Andrej Štih blag., Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: J. Freilich preds., A. Lah taj., Box 72; V. Zupančič blag., Box 72. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: M. Mesojede preds., A. V. S. Co.; A. Mehle, taj., A. V. S. Co.; J. Lanih, blag. Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Karl Telban pred., Box 132; Jak Mahovne, taj., Box 1; I. Susman, blagajnik, Box 137. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 11 v Mount Olive, Ill.: Bartol Kajtna pred., Andrej Maren tajnik, Matija Gaishek blagajnik. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ivan Jamšek preds., Josip Keshman taj., Box 108; Franc Krek blag., Box 108. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 13 v Witt, Ill.: Anton Ulčar preds., Ivan Repolusky taj., Box 317; Ivan Kaplja blagajnik. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rutar, preds., Box 65; Franc Cvetkovič taj., Box 65; F. Kavčič, blagajnik, Box 65. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Granville, Ill.: Jakob Cesar preds., Box 168; Peter Tomšič tajnik, Box 14; Ivan Papeš blagajnik, Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Clinton, Ind.: Vincene Vrhovnik, preds. Viktor Zupančič taj., Box 17; Rudolf Cesar blag., Box 412. — Seja 1. ponedeljek v mesecu.

Št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Rožane preds., Box 148; Ivan Vidie taj., Box 215; Josip Grm blag., Box 268, Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Andrej Videgar, preds. Box 403; Eugén Mikuš taj., Box 11; Ivan Leskovec blag., Box 428. — Seja zadnja nedeljo v mesecu.

Št. 19 v So. Chicago, Ill.: Jakob Tisol preds., 347 Fulton ave., Pullman, Ill.; Jos. Benko taj., 112222 Fulton ave., Pullman, Ill.; Franc Levstik blag. — Seja zadnja ne-

deljo v mesecu, 9510 Ewing Ave. Št. 20 v Cleveland, Ohio: Rudolf Perdan preds., 1308 E. 55. st.; Jernej Urbas taj., 1126 E. 60. st.; Valentin Kandomi blag., 6305 Glas ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Franc Lev var preds., Franc Gram taj., Franc Masel blag., — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Ludvik Ipavec taj., 718 N. Warman ave.; Mihael Stonič blag., 718 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 23 v Lemont Furnace, Pa.: Peter Menart preds., Box 23; Ivan Gregorič taj., Box 51; Urban Rutar blag., Box 88. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 24 v Milwaukee, Wis.: A. Bergant preds., 257 — 1st Ave.; Ferd. Glojek taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš blag., 195 Reed st. — Seja prvi petek v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Hočevar preds., 143 N. River St.; Franc Košmerl taj., 428 Tulpehor-ken St.; Anton Košmerl blag., 901 Schukle ave., Box 18. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič taj., 6321 Arcade st.; Alojz Škof blag., 5806 Elsinor st. — Seja 2. sredo v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček preds., Box 406; Franc Leben taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše preds., Box 14; Anton Belobrajdič taj., Box 593. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Škerbine preds., Box 7; Rudolf Gradisnik taj., Box 15; Jernej Škerbine blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Murgelj preds., Paul Osebek taj., Box 14; Andrej Renko blag. Box 13. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Josip Juračič preds., Box 21; Fr. Leustič taj., Box 2; Ivan Koren blag., Box 14. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

NAZNANILO.

Vsem e. društvam in članom naznanjam, da s poslom glede in korporacije smo vse potrebno okrenili da dne 4. t. m. bode odpisano v državno pisarno v Springfield, Ill. Kakor se nam poroča, da izid Incorporacije bode v mesece oktobra, in kadar prejmemo povolno poročilo, potem bodo pravila takoj tiskana.

Nekoliko tiskovine smo že odposlali na vsa društva dne 27. t. m. po Adams Express, društveni uradniki ozir taj. naj pazijo nato da poslano tiskovino iščejo v o. kolicij kjer se nahaja Adams Express Office.

Podobe so bile poslale delegatom dne 8. sept. tudi po Adams Express, ako kateri iz bratov še ni prejel, naj blagovoli iskati v omenjeni Office.

Brožure zapisnik prejmemo iz tiskarne še ta teden, in prihodni teden odpošleme nekoliko več tiskovine.

3 nova društva katera so namenjena pristopiti v našo Zvezo, so imela zdravniško preiskavo dne 26. t. m. kadar prejmemo spričevala, priobčimo takoj v Glasilo, kakor tudi one člane kateri so pristopili k sedajnim društvam.

PRIPOMBA. Cenj. društva se opozarja, da neposlušajo nasprotnikov kateri trojijo laži o naših društvah in Zvezi. Vsak član naj se zadrži kakor dober ud, ker brez dvoma je obstoj S. S. P. Z. zasiguran.

Pozdrav vsem cenj. društvam. Jos. Ivanšek, taj.

DOPISI.

Cleveland, O. 21. sept. 9.

Naj omenim še to, da dopis v Prokletarcu v 2. koloni iz Clevelanda, O. s podpisom "N" — Neza? — v štev. 103 je skoz in skoz samo zavijanje in laž! (Op. ur. Kadar pa je še "sosed izza plotu resnico pisal?")

Na prvi stavek odgovarjam, da prva igra "krvava noč" je bila toliko obiskana, da je bila prostorna dvorana prenapolnjena, ker je bilo več vstopnic prodanih, kot je bilo prostora. Priredili smo igro vdrugič in sicer takoj drugo nedeljo, to pa ne zaradi dobička-lovstva pač pa zato, da se slovenskemu občinstvu vstreže. Resnica je, da ni bila toliko obiskana kot prvič, a vseeno je bila dvorana skoraj polna, in z igro bil je vsak zadovoljen, izvzemši onih par mišmašerjev.

Toraj dokazano, da je pribita laž, kar je čedalje dopisun v "zapotarju"! Kaj ne da I—A?

Odgovor na drugi stavek, ko piše "predseboj imamo čudne razmere" itd. Nič čudne. Pri Collinwoodskem društvu so zavedni Slovenci, ki jim gre vsa čast in se ne sramujejo pokazati javnosti in kot take jih čislamo, ter jim gremo radi na roko ki hočejo počastiti delegate S. N. P. J. Oni se ne boje požrtvovalnosti, njim se gre le za to, da bi vstregli po njih skromnosti delegatom svojih bratskih društev. Kar se pa tiče dobička ali pa zgubička o tem pa niti govora ni ter ni navada, da bi prišlo do kakoga prepira, kot tam — že veste kje.

Collinwoodsko društvo bi moralo posnemati ono v Clevelandu: toda tam je vse kaj drugače. Večina Collinwoodskih društveni-kov spada k internacionalni soc. organizaciji; imajo svoj klub in tamburaški klub, toraj so vse pohvale vredni. In kadar se nahajam med njimi, se čutim varnega ter sem vsakokrat vesel v njih družbi.

In kot takim gre društvo "Lunder-Adamič" na roko. Društvo v Collinwoodu spada k S. N. P. J. z imenom "V Boj", in kako mora ona reva pijana poročati, da prireja igro v "počast" delegatom S. N. P. J. društvo, katero ne pripada k Jednoti? Fuji, nesramni lažnik!!! (Op. ur. To zopet kaže, kaj je "sosed izza plotu". Skrajno falotstvo, skribantarje okoite lažnjive flike skupaj drži. Niti ene resnice ne prinese a za naročnike "lažnjivca" je vse dobro! Gliša vkup štrihaj!!)

Tretji odstavek: "Za tem se nekaj skriva" itd. piše ona reva. Odgovor: Fuji hinave! Pri onem društvu v Clevelandu je bilo govorno, da bi se skupno priredilo, to je društva "Lunder-Adamič", "V Boj" in "Naprej". "No tega pa ne," se je govorilo, "mi bomo, kar bomo sami". Govorilo se je tudi, da bi se igra priredila v clevelandskim gledališču, toda o temu niso hoteli oni gospodje nič slišati; pač pa se je začelo govoriti le o tem, koliko da stane in pa da ne bo nič dobička. Toraj šlo se je le za dobiček! — Ostala dva društva se ne vstrašita ne truda in ne požrtvovalnosti, ker gre se le za to, da se ustreže delegatom S. N. P. J. ako jih stvar zanima.

Pribita laž je, da jim kdo nasprotuje in to je oštudna hinavščina in zavist onega "mazača"; še manje se gre pa za kak business, na katerega pa misli "mazač" sam v svojo korist. V ostalem se bo stvar pokazala pozneje.

V četrtim stavku piše, da igra ni prav nič vredna itd. Odgovor: Igra je sedaj popolnejša, ker je spisana v štirih dejanjih, a popred je bila samo v treh. Občinstvo se za igro silno zanima in pričakovati je tolikega poseta kot

vprvič, vzlic temu ko oni "papatent" narodnjaki hujskajo in lažejo na vse pretege; a to pa zato ker nimajo svoje nosove zraven in da bi nam delali zgago in prepir, kot je njih stara navada.

Hinavec tudi piše, da smo Kondatovi pristaši. Kaj pa ima Konda pri igri? To hoče toliko povedati, kot: "kdor tako ne pleše kakor mi godemo, je nam nasproten in S. N. P. Jednoti"; kar pa ni tako, kot si domišljuje ona podrepna muha.

Zadnji stavek se glasi: "Če se čé že kaj prirediti v čast delegatom", itd. Odgovor: Kdo pa vam brani kaj prirediti? (Op. ur. Špansko inkvizicijo, v kateri bo Joža Zavertnik za inkvizitorja, Mister Krže pa izvršitelj! Prokletu bo to "fajn"! Saj imate proste roke in ste "kunštni", (?) bodemo vsaj videli če znate še kaj drugega, kot sejati prepir, delati zgago in uganjali razne budalosti. Da je društvo dovolj močno, je res ali o zmnožnosti pa raje molčite, si prihranite javno blamažo. Me razumete vi topoglavci hujskači?!

Sicer pa vas itak nerabimo, ostanite rajši pri "bari", kakor je vaša navada, in nas pa pustite na miru, kakor pustimo mi vas. Kdor se z vami strinja, ga lahko zabavate po svoje, za lase ne bodemo vlekli v dvorano ne vas in ne vaše pristaše in ostanite rajši doma, ker brez vas bomo lahko iznajali. Cenjenim delegatom S. N. P. J. pa toliko v pojasnilo, da take hinavščine, obrekovanja in laži, kot piše oni dopisun v omenjeni številki revolvarskega in nič manje lažnjivega "Prokletarca", se gnusi vsakemu rojaku, kateri se zaveda, da je pošten Slovenec in da ga je rodila majka Slovenka. Da bi mi hoteli delati business pri delegatih S. N. P. J., ali da bi bili mi sovražni ali pa nasprotni S. N. P. J., to bi pač bilo škandalozno za nas, in edino naš namen je, da vam pokažemo po naših skromnih močeh, da smo vsi zavedni Slovenci; neoziraje se ne na versko in ne na politično prepričanje. Naš namen je vam pokazati, kako brutalno nastopa tujec na slovenski nam rodni zemlji.

Dr. Lunder-Adamič in dr. V. Boj, S. N. P. J. se že pridno pripravljati in imasti pogostoma skušnje, kar kaže, da se bo igra igrala v najlepšem redu. Vsa čast gre onim rojakom v Clevelandu, ker se ne zmenijo za sove ki skovljajo proti slovenskemu tabornu. Toliko v odgovor onemu dopisunu z podpisom "N." — "Ničla" in v prevdarek delegatom S. N. P. J. August Kužnik, delegat dr. "Naprej" S. N. P. J.

Johnstown, Pa. 15. sept. 09. Tudi jaz Vas prosim malo prostora v našem odkritosrčnem in koristnem listu "Glas Svobode" in mislim, da ne boje romal moj dopis v koš.

Kar se dela tiče je še zmerom pri nas, kakor skoraj povsod — znana mati kriza in vsaki že komaj čaka, da bi tudi ta že enkrat zginila kot Jerseyki vrag.

Sedaj pa moram opomniti, da je imelo naše lepno cvetoče društvo "Triglav" št. 82 S. N. P. J., dne 4. septembra t. l. svojo veselico, pri kateri smo odprli prvokrat svojo lepno dvorano.

Vzlic hudem nalivu in blisku so se v lepim številu udeležili naši rojaki te veselice, kar razvidim pri računih, ker imamo zopet čez petdesetak več v društveni blagajni. Ako ravno ima naše društvo "Triglav" obilo nasprotnikov, bode vseeno stalo ne samo po imenu, marveč tudi trdno, kakor stoji svetovnoznani stari "Triglav" v naši mili domovini.

Čital sem tudi dopis v "Glas Svobode" št. 35 s katerem se g. dovisnik v tika v naše društvene zadeve ter popisuje naše društvo, kakšno da baje je. Da res ni bilo nekaj časa sloge, to moram priznati, toda zakaj da jo ni bilo, to Ti je znano g. dopisnik. Da, ako bi se še lulika mešala v našem društvu, bi še sedaj sloge ne bilo! In to lahko sedaj razvidimo, ki smo pri prejšnji redni seji dobili tri nove člane in enega starega, ko je že bil pri našem društvu. To je dokaz, in ker, če bi bila koruza ali lulika še na društvenim krmilu, bi člani ne pristopali, marveč društvo bi šlo v resnici v propad kakor je bilo že začelo iti.

Nadaljevanje na 7. strani.

Ravno kar je izšla jako zanimiva knjiga o ljubljanskih septemberskih dogodkih izza leta 1908 pod naslovom:

Krvava noč v Ljubljani

Zgodovinska narodna drama v štirih dejanjih s petjem. V tej knjigi je tudi izvirna povest iz življenja ameriških Slovencev:

NAJDENO SRCE

Cela knjiga obsega 168 strani s karikaturami (slikami). Najlepše in pripravnejše darilo za svojece v starem kraju, katere zanima amer. življenje. Cena broširanemu izvodu je 40c. Elegantan vezanemu " " 75c.

Naroči se pri: JACOB HOČEVAR, 1142 E. 72. Str. N. E. Cleveland.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Markus v prvem nadstropju

GLAS SVOBODE CO.

597 West 20th St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

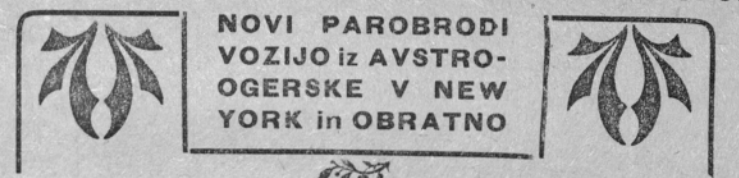
društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice, 6. okt. 1909 | Argentina, 20 okt. 1909
Oceania, 13. okt. 1909 | Laura, 20. nov. 1909

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnovakar zapustila ladjedelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

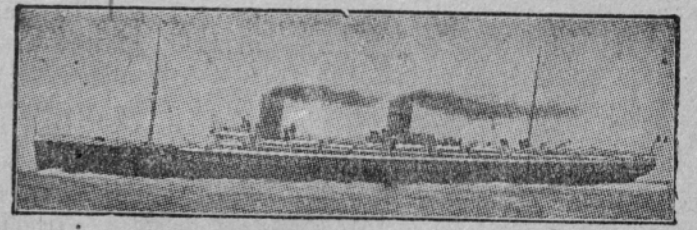
Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA Zeleniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ALI SE BRIVETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bri-vojeje namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britve na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoče v 23 letih, t. j. od l. 1876 Mi smo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučajju. Se celo britve ne morejo rači solbe o britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo za vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. CENA \$2.00. Pošiljajte izven mesta se sprejmejo. Brusi-vojeje britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naroč-nitve izvan Chicago pošljite še posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728
Ustanovljeno leta 1875.
JOS. KRAL
417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Po svetu.

KITAJSKO-JAPONSKO SPO-
RAZUMLJENJE.

Presenečanja v Vzhodni Aziji ne prenehajo. Komaj se je pred kratkim čulo, da je Kitajska odjenjala v sporu o zadevi Antung-Mukden-železnice, kakor tudi v enim slučaju s tem, da Japonci ne bo ovir delala pri dogotovitvi črte Antung-Mukden in nadaljevanja velike koreanske središčne železnice; v drugem slučaju pa, da se odpove nadaljnje gradbe Severno-kitajske železnice na lastnem ozemlju, to je od Hsinmintung v Fakuon, komaj je bila ta pogodba, kot pokoritev Kitajske japonski volji razglášena, pribrežale so preko Petrograda, preko New Yorka in preko Londona vse mogoča poročila v svet o daleko sežnih dogovorih med obojema azijskima oblastima. Ni trajalo dolgo, ko se je dognalo, da sti resnično Kitajska in Japonci, če prav ne formalno si zvezali, vendar si v vsih spornih vprašanjih zjediniše, kar svojo os napram Rusiji obrača. Kitajska dogradi svojo Severno-kitajsko železnico, ne sicer, kot vsopredno železnico k, bo Japonci upravljajo Južnomandžurijski progi, pač pa do stika le pri Mukdenu.

Morabitni mi bila ta posledica težko že vnaprej videti. Brezozira na to, da dosedanj končni cilj Severno-kitajske železnice v višini Mukdena leži, tako da njeno podaljšanje do te točke, je bila narmanja stvar, kar so morali Japonci Kitajcem tudi pripoznati, neoziraje se na to so imeli Japonci na svojih oficijelnih zemljevidih tudi že njim sedaj privoljeno progo Hsinmintung-Mukden znamenovano, tako je očitno, da so bili že zdavnaj sami pripravljene, pereče vprašanje povoljno rešiti.

Toda najvažnejše je, ko dobi tudi Antung-Mukden-železnico o no širjavo, kakor jo ima Severno-kitajska, potem ne doseže ono koreanske centralne železnice od Fuzan preko Seoul v Viđu, katera se podaljša na mandžurijskem ozemlju (mosta čez Yalu med Viđu in Antung se z gradnjo v jeseni prične), in ne ono Južno-mandžurijske železnice, katera se pri Mukdenu stika. S tem dejstvom se jasno dokáže, da je pogodba od strani Japoncev popolnoma lojalna. Severno-kitajska železnica bo tedaj kot jednotni tehnični stvor iz Kintšou preko Mukdena do Antunga, kateri polukrog bo objel Liantung-polotoka.

Nadalje je med Kitajsko in Japonsko docela nov načrt o gradnji neke železnice dogovorjen, namreč iz Kirina do koreanske meje ali pa morabitni do polotoka Tsintao ob iztoku Tumen-reke, katera tvori mejo Koreje proti Mandžuriji. Spor za Tsintao-polotoka je tudi z omenjeno pogodbo v prilogi Kitajske poravnave, vendar si Japonska pravico pridržuje, polovico kapitala za gradnjo omenjene železnice prispevati. Tretja važna točka je, ko Japonska se vsih predpravie nad južno-mandžurijsko železnico odpoveduje, katere je Rusija, posebn v Karbinu, brezobzirno zase zahtevala, tako da so morale evropske vlasti in severno-ameriška unija ugovarjati.

Japonska bo očitno v kratkim svoja policijska kardela iz ozemlja južno-mandžurijske železnice docela odpoklicala, in če bo potem Rusija prisiljeno v severni-mandžuriji tisto storila, je njena vojaška zveza med Transbaikalom in južnega iztoka primorske provincije (Wladivostok) v daljavi več kot 1000 kilometrov, pretrgana. Ako pa Rusija tega ne stori — no, potem morabitni nastopi vojaški pomen kitajsko-japonskega sporazumljenja v svojo veljavo.

Vse kaže, da se na Vztoku zopet nekaj vari. Kadaj da pride do bitve, se ve, to se ne mora za sedaj prerokovati. Mnogo vzrokov je da utegne kmalu pokniti, a tudi jih je nekaj nasprotnih. Situacija je namreč taka, da bo Kitajska svojo vojaško organizacijo še le leta 1912 dovršila in da do tja tudi Japonska iz finančnih ozirrov mir potrebuje. Tudi je potreba nekaj let, dokler severno-kitajska železnica stik na Mugden dobi in da bo Antung-Mugden-že-

leznica dograjena. Vrhutega Kirin-Tsintao-železnica, katera bi morala en glavni del japonskega vojnega prevoza prevzeti, ako bi ob jednom Kitajska iz Mukdena južno-mandžurijsko železnico do Karbina za iste namene rabila, še ni dovoljena, ne merjena, a toliko manje zgrajena.

Ali vse te neprihike se s tem pobotajo, ko zamore tudi Rusija upati, da bo v nekaj letih jači, kakor je danes. Prvič zna svojo vojaško in finančno razdrapanost do gotove mere zboljšati, se ve da se mora beseda "zna" podčrtati. V drugič pa, in to se mora vpoštevati, bo v nekolikih letih veliki boljše zveze z in v iztočni Aziji imela, kakor jih ima danes. Med tem ko danes transsibirski železnica samo eden dohod iz evropske Rusije ima, tistega iz Moskve skozi srednjo Volgo-ozemlje, dobi tučasno še drugi dohod, takozvano severno-rusko-železnico, katera bo vodila iz Petrograda preko Wologda, Wjatka in Perm, potem prekorači Ural, in preko Jekaterinburg in Tjumen zapadno-sibirsko rovan doseže, kjer se pri Omsku ob Irlišu z transsibirsko železnico zveže. Od tu bo transsibirski železnica svoječasno dvotirna zgrajena in zasno do Bajkal-jezera (Irkutsk).

Nadalje bo (proti ugovoru dume) od Transbaikala takozvana Amur-železnica severno okolo Mandžurije vodena, tako da bo v doglednim času neodvisna železnična zveza s primorjem ob japonskim morju se nahajala, in katera bo transmandžurijsko železnico do gotovega viška vojaško nadomeščala. Hočeti tedaj Kitajska in Japonska čakati, dokler bodo vse te, deloma že pričete gradnje dogotovljene, potem bo vojna od obeh straneh s popolnejšimi prevoznimi sredstvi vodena, tedaj toliko trdovratnejša in krvavejša.

Sicer vedo tudi Rusi prav dobro, na koga se pride končno: Kakor se iz Montreala poroča, se nahaja sedaj neki knez Lyoff, "zastopnik ruskega zemstva", v Kanadi, da se pouči o tankajšnjim naseljevanju. On hoče najboljše metode za organizirano kolonijo po ruskih naseljenih v Mandžuriji najti, da se ustvari neka poljedeljska odbijoa kolonija napram prodiranju orientalskih plemen. Ali ni knez Lyoff prepozno prišel?

Na prodaj hiša in lota.

Hiša v dobrem stanju in vredna bratratu \$12.000, katera nosi mesečno \$120,00 najemščine se proda pod zelo ugodnimi pogoji. \$1000,00 v gotovini in ostanek pa na morgage po 5%.

Več se poižve pri A. H. Skubie, ali pa upravništvu Glas Svobode

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bo de kniga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

RAZNO IN DRUGO

Na Angleškem — kakor znano — se potegujejo tudi ženske za volilno pravico. Ali one ne rabijo za reklamo plakatov, ampak so prišle v svoji iznajdljivosti do bistroumne iznajdbe. Pustijo si vsivati na svoje predpasnike z velikimi rdečimi in modrimi črkami napis: "Volilno pravico ženam!" Ta moda se je tako hitro razširila, da take predpasnike ne nosijo samo ženske iz boljših rodov, ampak že tudi navadne delavke.

Poskušne umor radi jubilejskega križca. Segedinska vojaška oblast je pomotoma poslala kmetu Alešu Igazu jubilejski križec. Občina je nato pozvala Igaza, da naj vrne križec. Igaz je res prišel v občinski urad, toda predno mu je mogel obé tajnik razložiti, zakaj mora vrniti križec, je Igaz motegnil nož ter skočil na tajnika. Kričal je, da bo de tajnika ubil, ker mu hoče ukrasti najdražecenejše blago. Priskočili so drugi ljudje, ki so bedastega Aleša pograbili in zaprli.

Dve zdravi deželi. K temu zemljam spadata Švedska in Norveška, kjer je najmanjša umrljivost. Leta 1880 je umrlo na Švedskem od tisoč ljudi samo 17,8, od te dobe pa je umrljivost padla tako, da je znašalo število umrlih leta 1906 samo še 14,3 od tisoč oseb. Umrljivost otrok je padla z 112,7 na tisoč v l. 1880 na 82 v l. 1906. Umrljivost na Norveškem pa je padla 16,1 v letu 1880 na 13,5 in umrljivost otrok z 95,9 na 69,4 od tisoč. Jules Courment, ki se je bavil s tem vprašanjem umrljivosti, pripisuje kot glavni vzrok te ugodne zdravstvene okolnosti jako dobre zdravstvene naredbe, in sicer glavno vzorne ljudske kopeli in obhudovanja vredno urejene bolnišnice. Mnogo so nadalje k temu ugodnemu rezultatu pripomogla tudi pogosta poljudnozgodovinska predavanja deželnih zdravnikov.

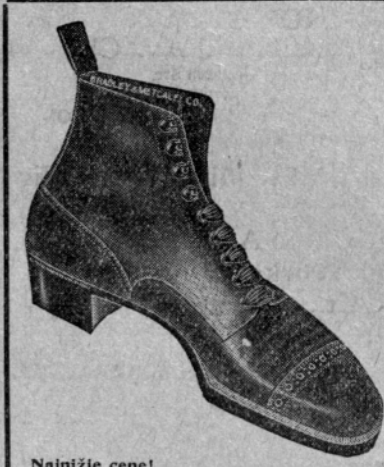
Ljubljanski škof pod sekvestrom? Po Ljubljani je razširjena vest, da je vlada sekvestrirala škofijsko posestvo v Gornjem gradu na Stajerskem. Leta in leta je vlada mirno gledala zapravljivo gospodarstvo ljubljanskega škofa, ne da bi bila ganila z mazinčen. Mirno je gledala, kako roparsko je škof "gospodaril" in uničeval posestvo, ki mu je od njega izročeno edinole vzitek. Kasno, prekasno se je spomnil ljubljanski kapitelj svoje dolžnosti in očvzel Jegličev upravo, varujoč interese Jegličevih naslednikov. Vlada pa je škofa v njegovem blaznem gospodarstvu celo podpirala in mu posodila državni denar v znesku 1.200.000 kron za njegove klerikalne ustanove. — Dolžnost škofovega lista je, da razločno pojasni vsa zadeve; za škofovo gospodarstvo bi se menili sicer prav toliko kot za lanski sneg na kamniških planinah, ampak protestirati moramo, da vla-

da vzdržuje z državnim delavskim denarjem klerikalne institucije. Protestirati proti malomarnemu nadzorstvu vlade, ker dobro vemo, da bo bodoči škof to, kar mu je Jeglič snedel, skušal dobiti iz ljudskih žepov. Jegličeve gospodarske talente bo kranjsko ljudstvo še drago plačevalo. "R. P."

Očeta poškoval. Dne 5. avgusta t. l. je igral 20 let stari delavec France Jugovic prepovedano igro "einundzwanzig" in pri tem zaigral precejšnjo svoto denarja. Prišel je nato v gostilno Jožefa Blaganja v Stari Loki, kjer se je nahajal tudi njegov oče. Ta je sina oštel zaradi zapravljanja in potem radi plesa, kar je Jugovica tako razjezilo, da je vrgel steklenico v očeta, ne da bi ga zadel, nato pa še vžigalnik v glavo, s čimer ga je lahko telesno poško-

doval. Zagrabil je še drugo steklenico, da jo zažene v očeta, a mu jo je iz rok iztrgal Blaž Plestenjak, za kar ga je z udarcem po roki lahko poškoval. Za kaznen je dobil 4 mesece ter mora

plačati 20 K dnevne kazni. Zrtev manevrov. Szegedin, 15. sept. Tu se je pred bataljonom ustrelil stotnik Živković, ki je pri zadnjih manevrih zagrešil neko taktično napako.

Najnižje cene!

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raznovrstno obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje svetovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

Fridite in oglejte si mojo zalogo predno kupite kje drugje.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vseh dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni popolnoma nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celo zdravi ljudje najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepí mišice in čutnice,
čisti kri,

napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 348. Tisoče priporočil najuplnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastoj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in domač izdelek.

COLLINS'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897. PROSTOVOLJNA ZAHVALA:

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski Profesor ustanovitelj slavne "Collins N. Y. Medical Institute" in pisatelj prekoristne zdravilne knjige "Človek, njegovo življenje in zdravje".

NE VARAJTE SAMI SEBE!

Mož ali žena, kateri sam sebe vara, je sam svoj največji sovražnik. Bog Vam da ZDRAVJE, največji dar, katerega Vam njegova vsemogočnost zamore dati, zato pa tudi zahteva od Vas, da čvate TA NEPRECENLJIVI DAR. — Velika drevesa rastejo iz malih zrn, — velike reke nastanejo iz malih potokov — A težke in opasne bolezni nastanejo iz malih nepravilnosti in simptomov, AKO SE PRAVOČASNO NE ODSTRANILJO.

Oni kateri pravi: "Jaz bodem čakal do jutri mesto, da bi se takoj obrnil na DOBREGA ZDRAVNIKA, ako se ne čuti dobro, je eden istih, kateri VARA SEBE IN SVOJO DRUŽINO. — Ako toraj bolujete na kateri iz med označenih ali sličnih bolezni, kakor: boleznj pljuč, prs, želodca, črev, jeter, mehurja nato bolezni v grlu, nosu, glavi, ušesih, očeh, katar, kašlj, težkodianje, bijvanje krvi, mrzlica in vročina, nepravilna prebava, zlata žila (hemoroide), reumatizem, trganje po životu, nečista in pokvarjena kri, vodenica, gluhost, padavica, nervoznost in vse živčne bolezni, nemoč v spolnem občevanju, kakor tudi posledice samozabljevanja, mazulj, kraste in ostale kožne bolezni, izpadanje las, vse ženske bolezni, kakor padanje maternice nerodno čiščenje, neplodovitost, ali jetika, sifilis in vse ostale notranje ali zunanje bolezni moža in žene, — NE VARAJTE SAMI SEBE Z ODLAŠANJEM, TEMVEČ obrnite se osebo ali pišite v slovenskem jeziku na naše svetovno znane PROFESORJE, kateri bodo Vašo bolezen natanko pregledali ter Vam zapisali in privedli ravno ista dobra zdravila, katera so že TISOČE BOLNIKOV OZDRAVILA KATERE SO ŽE DRUGI ZDRAVNIKI PROGLASILI ZA NEOZDRAVLJIVE. — NIKARI SAMEGA SEBE VARATI ŠE NADALJE. — Nikari ne pustite, da se KALI IN MALI SIMPTOMI Vaše bolezni razvijajo v TEŽKO NEVARNO BOLEZEN. Ali če je Vaša bolezen zastarana ter Vas drugi zdravniki niso mogli ozdraviti, nikar ne obapajte, kajti naši SVETOVNO ZNANI ZDRAVNIKI, KATERI IMAJO OBIJNO IZKUŠNJO v zdravljenju Vas zagotavljajo sigurne pomoči.

Pisma naslavljajte na:
THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 West 34th Street, New York City.

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, zdravniška ravnatelja.

Dragi doktor: Želela bi, da bi vsi naši rojaki zvedeli za Vašo neprecenljivo zdravilo. Edini Vi ste mi vrnilo moje zdravje, nad katerim sem že popolnoma obupala.
Lucija Tori Box 126 Meadow Lands, Pa.

Uradne ure — Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedel. in prazn. od 10 do 1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

Poslajte še danes za 15 centov poštnih znamk za prekoristno knjigo "Človek, njegovo življenje in zdravje" Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

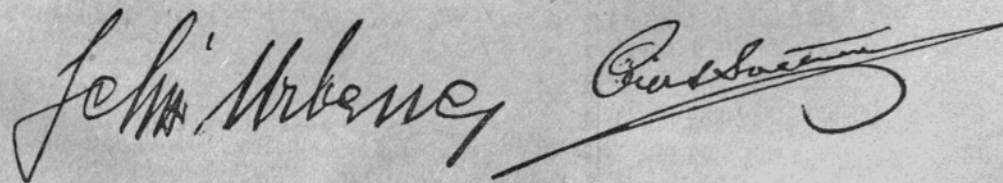
Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uložno knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Severova Zdravila so pripravljena na strogo znanstveni podlagi iz najcistejših prvin.

Ali Si Bolan Na Obistih?

Ako si, te razveseli vest, da je tisočernikom, ki so bolehalo na obistih, otrplih jestrib in mehurnih nepriitkah, doneslo hitro olejšbo

Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra

To ni novo zdravilo, ampak je že prestalo svoj preiskušnje pri uspešnem zdravljenju boleznih, katere naznanja eden ali več sledčih znakov:

Bol v hrbtu
Bol v ledju
Glavobol in omotice
Otekle noze in členki
Suha, hranava koža

Bleda barva v licu
Zabraklost pod oči
Nezmožnost obdržati vodo
Bolest ob špuščanju vode
Glinesta usedlina

Kadar opaziš kak omenjeni znak, ne odlašaj, in prični uživati to zanesljivo zdravilo, ki vselej saže do korenine nepriitki, olejša pritisk krvi ne obisti, prezine dražljivost iz mekurje in uteši vnetje. Te važne oradne pozivi in okrepi ter povzroči previlno delavnost kot narvna posledico njihovega zdravega stanja.

Hvelo vam za vaše izdatno zdravilo za obisti in jetra. Ko sem ga použil po navodu o orebi, so vsi nadležni znaki izginili in popolnoma zdraveca se čutim."

Wm. Otto, Vernon, Tex.

Dvoji količini: 50c in \$1.00.

Popolnoma zdravega se čuti.

V lekarnah vseposvod. Zahtevaj Severovih Zdravil. Ne vzemi drugih.

Telesna slabost

Najpogostnejši vzroci telesne slabosti so težka prebava, dolgotrajna neprebnost, trdovratne ali občasne zepeka, žolčnica, malarijske nerednosti, malokrvnost [posebno med že skami ki so podvržene težavi materstva] nespečnost, čezmerno delo in vznemirjanje.

Severov življenski balzam

je rešil vprašanje glede olajšbe in izpolnjuje vse zahtve pri zdravljenju boleznih z gorenji mi znaki. Telesno moč o navlja in vliiva novoga žerljajava v ustroj. Cena 75c.

Krajevno zdravljenje

Bolečine površnega vnetja časih služi v dobro svrhu, ker opominje bolnika, najčuva priznate dele vnajnega nasilja in rabi o pravem času za krajevno zdravljenje.

Severovo Olje sv. Gotharda

To donša hitro olajšbo in preganja vso površno bolečino kot nastopa pri urezah, ranah, odrgah, opeklinah, ter raznih oblikah revmatizma, nevralgije, ledvene, boli, bolečine v kolku in obrazu. 50c steklenica.

Dopisi.

Nadaljevanje iz 5. strani.

G. dopisnik, Ti nam velevaš, da naj naše društvo oziroma člani v roke vzamejo in berejo pravila; ali ne veš to, da jih je vsaki že popred bral, kot Ti in Ti še vedel nisi in niti pojma imel o društvenih razmerah? Pravila so društvenikom dobro znana, in ko bi tudi Tebi bila, potem ne bi blatil po časopisih naše društvo; ali pomisli, da ni oblateno naše društvo, ampak si Ti sam.

Pisal si da se Ti je krivica godila, toda ali ne veš kje imaš zadostenje iskati? Bil si osebno pri seji navzoč in zakaj nisi pri društvu povedal kar Ti je na srcu ležalo? Se ve, nisi mogel ker nisi nič vedel. Sedaj se pa hočeš po časopisih bojevati z društvom, ali svetujem Ti, da raji molči, kajti je več vreden en odgovor, kot deset zagovorov.

Pišes, da so Te bratje društva pijani napadli. To je laž! In da Te ni hotel nobeden braniti. Kaj Te je hotel kedo tepsti ali kaj družega žaljega storiti? Mislim, da ne! Da so Ti pa resnico govorili, a Ti si pa hotel vse v lažljivo vrečo potlačiti, to ni bilo od Tebe prav in zato si jih pa zvedel, kar Ti je šlo. In to pa vendar ni nikakršni napad in obžaljevanje, ko ne razumeš kaj je napad, se ve ker si bolj "in der deutschen Sprache mächtig."

To Ti je za danes v pojasnilo, ako se pa hočeš še oglašati, moraš pa malo bolj pravila prešteti, in če Ti še to ne bo zadostovalo, obrni se pa na svojo levo, da Ti da svet, kakor si jih do sedaj dobival.

V drugič se še kaj več oglašim, kajti moja roka je spočita, ker sem itak že pet tednov brez dela, kakor Ti je znano.

Toraj Abzug koruza!

Sedaj pa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, Tebi list "Glas Svobode", pa želim toliko naročnikov, da bi Te kmalu klicali dnevniki. Nazdar!

Frank Intihar, tajnik.

Cleveland, O. 21. sept. 09.

Minulo je skoraj osem nedelj, odkar sem bil zapustil Cleveland. Podal sem se v staro domovino po važnih opravkih in marsikaj zanimivega sem skusil in videl na moje lastne oči. Toda ni moj namen danes o tem pisati, a obljubim pa, da spravim počasi vse v javnost, kar boče zanimalo čitatelje "Glas Svobode" in razredno zavodne delavce.

Za sedaj hočem le nekaj odgovoriti onemu dopisniku v Proletarcu št. 103, t. m. in sicer na dopis iz Clevelanda. Ko sem prišel domu k moji družini, pregledam časopise, ki so mi došli in shranjeni bili, kakor sem naročil pred odhodom. Ko pregledujem delavške dopise in razno drugo gibanje v delavskih vrstah, naletim tudi na omenjeni dopis.

Prečitavši vsebino dopisa, obrnem list še enkrat in pogledam kako "fliko" da v rokah imam, in res bil je "Proletarec"! (Op. ur. Za boga! Ali ne veš, da Te "obersocialei" bodo bojkotirali? Proletarec imenuješ "fliko"! No, smilíš se mi. Don Kvižot Šlemperger, bo prvi na "boj" klical; ubogi Ti!) Jeziti se nimam nad čim, pač pa obžaljujem urednika, ki je tako slabo poučen o socialističnih idejah. Ako čita le prve tri stavke onega dopisa, kaka kranjska tretjerednica, stavi groš, da takoj pristopi k Jugoslovanski socialni stranki v Chicagi. Ali bi bili pri Proletarcu toliko uljudni, da bi v prihodnji številki odgovorili, kak pomen ima oni dopis za razvoj socializma? Cela vsebina kaže vse kaj drugega, kot to, kar bi radi povedali oni čuki oziroma Francoeti in Jožeti in Janzi "pisatelji". Jaz bi vas imenoval s polnim imenom, toda vas hočem še za nos potegniti, — kakor sem vas že. — Torej, prve tri stavke ste tako bedasto "sklanjali", da se vaši oslariji lahko vsaki količkaj pameten človek smeje.

Oglejmo si četrti stavek v katerim pišete o nekim Kužetamaže. No, s tem ste posegli v žerjavico; se ve ker se ne zavedate, ali Kužetamaže vas boče za namakal v vaši lastni gnojnici, kakor vas je že. Sedaj pa povejte Garibaldi, Čiri-

čari, Meridina in Skalina in vaši kadeti, kaj ste pa vi in kam spalate? Priznali ste že in izgovarjali ste se tudi že na vse načine. Eden pravi, prišel sem premlad v Ameriko; drugi zopet, češ človek mora verovati in biti veren; tretji zopet kriči: ja kaj pa je socializem? četrti prorokuje, da ako ne bo kapitalistov, bo vrag vse jelavce vzel, in da ne bo nič za vedno suho grlo. Sami taki revčki na duhu ste, da se sami sebe sramujete pred poštenimi ljudmi.

Ako ste možaki, povejte kdo je korakal k škofu v tisti procesiji, ko se je vse smejal, staro in mlado, in ste kričali proč s Rev. Hribarjem, mi hočemo narodnega častitega gospod Zakrajška, ha, ha, ha. Za poč't, kaj? mreine zarukane! Kdo je pel pri Ž. M. B. in padal na kolena? Kdo je molil rožni vence? Kdo je častil lesene malice in podobe? Kdo je priskrbel expressmana, ko so se svetniki "mufali"? Kdo je obiral Stankotovega purana in lizal prste Rimskim agentom? Kdo je nabiral podpise slovenskih družin? Kaj pa na Kodelkov križce? Ta ga pihne? hahaha! Nikjer vas ni manjkalo, bili ste prvi in to za to, ker ste časti lakomni in pa business pa suho grlo. To ste tisti mišmašarji, in to sem vas le opomnil, a ob priliki bodem vas razkrinkal s polnim imenom in kakšen posel je kateri opravljal na omenjenih sestankih. (Op. ur. Mi ne razumevamo, zakaj samo namigavati in groziti? Z imeni in z djanji ob kratkim pa jedrnato na dan! Za uho zagradi tistega, kdor je kriv, da bo znal za drugič! Vsa ta pisava se nam vidi, kot oni, ki je rekel: "Operi mi kožuh, a nikar ga ne zmoči!")

Druga polovica vašega zakotnega židovskega kluba je bila, kajpa, na Hribarjevi strani, to pa je bil, seveda zopet business in ste se zagovarjali, češ, kaj nam more ta boj, toda gledali ste pa vseeno po dobicku in pa ribarili v kalnem. Da bi pa rojakom svetovali kaj pametnega, to pa ne, ker niste zmožni!

Resnica je, da nerazumete kaj je klerikalizem, liberalizem in kaj je socializem, za to se vam mora priznati, da ste podobni oni živali, ko nosi mleko v Trst, samo po riganju se razlikujete. Blamaže ste že pogoltnili šestokrat, želodec imate tak, da shrani tudi konjska kopita z žrebli vred, potem se pa skrijete v svoje brloge.

Ako ste tako vneti socialisti, zakaj pa ne ustanovite soc. klub v Clevelandu? Okrog 20.000 Slovencev prebiva v Clevelandu pa se ne upate ustanoviti soc. klub? Kje je vzrok? (Op. ur. Joža Zaverdnika manjka, potem bi bila takoj skupaj "die schöne Gesellschaft"). Revčki ste na duhu! Ali je izmed vas že kateri govoril na kakim javnim prostoru? Ali je kateri že kaj storil za soc. propagando, pa naj si bo tukaj ali v stari domovini? Živ krst vas nepozna v nobeni delavski organizaciji. Vas imenujem na tem mestu "narodne scabe"!

Po eni strani bi bili radi narodnjaki, po drugi pa socialisti, a še soc. znake se bojite nositi, kateri se dobi za samo 5c.; toda tudi to vam smrdi. Edino kar storite je to, če dobite kakšnega naročnika za Proletarec in to je vse, za kar pa ni treba nobene požrtvovalnosti, to se stori mimogrede.

Toraj garjeveci v človeški družbi, v čem vi meni predbacivate, da sem desna roka v "krvavi noči"? Dokazite meni stvarno, ne pa polovičarsko! Da jaz sodelujem, s tem pokazem da sem Slovenec za kar se pa ne sramujem. S tem pokazem, da protestiram proti človeški moritvi, kaj pa vi? Ali vaš socializem odobrava nastop vojaštva v Ljubljani in streljanje na ljudi? (Op. ur. So pač krščanski socialisti; kar Zaverdnik "zmuštra" je vse uzorno — "ein Muster ohne Werth".)

Pravi socialist protestira proti vsaki človeški moritvi, jaz pa nisem nobenega iz med igralcev vprašal, kakega prepričanja da je; šlo se je zato da se igra priredi, kar se je tudi zgodilo, če prav ste vi kozolec prevračali in muzaste kozle streljali. Kaj pa vi z vašim klepetanjem opravite? Nič! Ali vas ni sram, ko ste rojaka opijanjili, da bi škodovali pri igri? Ali kaj ste doživeli? Blamaže, kot

po navadi! (Op. ur. Kaj takega morajo storiti edino patentirane barabe! Fej!!)

Da bi se z vami obsirneje pečal, se mi ne vidi potrebno in vas le opominjam, da kadar bodete mene še kam pritikalisi s popačenim imenom, ne bom vam toliko prizanašal, kot sem do sedaj, pač pa bom začel namakati in topiti maslo na vaših buticah.

Da bi skupaj spravili kakšen stvaren dopis iz Clevelanda, vem da niste zmožni in pa da bi ustanovili kakšen soc. klub, to pa še manjše in "urednike" pri Proletarcu pa opominjam samo toliko, da proketo mora biti žajfa, pri fliki, ko se take kreature zagovarja in perejo svoje umazane jezike. Ako pride še kaj slabelega na dan, bodem prisiljen pisati v drugem tonu. (Op. ur. Ali misliš pribéti F. Petričevu pet kilometrov dolgo pismo, o katerim si že večkrat omenjal? Radovedni smo, kajda tiste "bombe" izstreljši.) Ako pa kdo izmed teh narodnih skabov hoče kaj iskati okrog mene, naj se podpiše s polnim imenom, ker kdor tega ne stori, kaže očito, da se mene boji ter me napada izza plota. Toliko za danes in vam želim dober tek in vam obljubim, da bom imel še izvrstno zabavo z vami; proketo vas bo, še mazal toda škoda za prostor v listu. (Op. ur. Pač res; nam ga itak primanjkuje!) No, pa saj si vi štejete v čast, ako rojaki kaj čitajo o vaši skrajni budalosti.

August Kužnik.

(Nadaljevanje iz 3. strani.)

Človeške duše treba tem primernih večakov — in tem pri naših ljudskih sodiščih, žalibog, ni. V tem slučaju so tudi priče izpovedale, da se je obtoženka pred izvršitvijo dejanja nekam "tako čudno" obnašala. Sicer priče o nji ne vedo nič slabega povedati. Le priča Ana Sojer, gostilničarka v Ihanu, izpove, da, če je bila obtoženka katerikrat v njeni gostilni od moža tepena, si je to navadno "naprosila", to se pravi, da je bila sitna proti možu. V svojo srečo si juna obtoženka šteti, da je imela v osebni odvetnika, dr. Šviglja, tako izbornega, nadarjenega zagovornika, da si je bil le "ex offio" (od sodišča, oz. zbornice brezplačno) v to določen. V tem slučaju, ko živa duša ne mogla misliti, da bi mogla biti obtoženka oproščena, se je dr. Švigelj — ne maramo zanj delati prav nobene reklame, — ne le proslavil kot spreten jurist, marveč se je tudi na sijačen način izkazal kot dober poznavalec duše in življenja priprostega naroda. Če pa sta predsednik senata (Pole) in namestnik drž. pravdnikstva (dr. Kremžar) s svojimi izvajanji nameravala doseči nasprotni učinek, se nam zdi, da nista šla pravo pot do sreča ljudskih sodnikov. Omenjamo le nekaj izrekov od strani drž. pravdnikstva: "V danem slučaju bi vsak mož s svojo ženo tako postopal... ona se je ciganiča, ona je bila prešestnica... To je zanašverina v človeškem telesu... Ne odprite srca usmiljenju, ampak zakonu dajte veljavo... v svrilo, da v bodoče take podivjane babe ne bodo tako ravnale s svojimi možmi"... Zatorej priporočam: obsodite jo!... Kakor splošno pri poslušalcih, tako so te besede gotovo tudi pri porotnikih zapustile neprijeten vtis. Zagovornik je dosegel, da se je porotnikom stavilo še drugo dodatno vprašanje, ali je obtoženka svoje dejanje storila v duševni zmedenosti, ali pri polni zavesti. Po nestrpnem čakanju občinstva se porotniki vrnejo s sledočim izrekom: Kriva je svojega dejanja (soglasno potrjeno), toda storila ga je v duševni zmedenosti (6 glasov da, 6 ne). Obtoženka je bila še pri obravnavi takoz. zmedena, da je, že ko se je izrekla oprostilna razsodba naša, po-pleknila in jokaje priložila za milostno sodbo (ne, kakor so ljubljanski listi poročali, da bi se bila kleče zahvalila). Reza Kopač! Oproščena si pred zakonom kazni za svoje grozodejstvo, drugo pa opravi sama s seboj in s svojo vestjo! "G."

Če bi bili vsi slovenski delavci naročniki na "Glas Svobode" bi bil ta najrazširjenjši slovenski list na svetu. Somišljeniki razširjajte ga!

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Na prodaj pri vseh lekarnikih. Za vrni ponorebde. Zdravniški svet se daje zastoj.

Prosto
3% obresti

sedaj od prvega do desetega vsacega meseca.

Denar vložen med prvimi in desetim v hranilnem oddelku nese obresti pričnsi s prvimi v mesecu

Industrial Savings Bank

Nova št. 2007 Blue Island Ave.
USTANOVLJENA 1890.

Odprto od 6 do 8 večer vsako soboto večer.

Govori se Nemško, češko i polsko

"Austrian Club"
GOSTILNA

JOE LENIC, lastnik

FRINGSTON "redmestie Leadville, Colorado"
Potniki dobro došli! Zastopnik Glas Svobode

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c
ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevee, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant
SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St
MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpologo.

ITALIJA
EGIPT in Adrijansko obrežje,
potom Azorov in Madeire.
Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA
Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik
CARMANIA (na tri vijake)
Največji parnik na morju

CARONIA (dva vijaka)
Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton in sta največja na svetu.

Carmania zapusti New York, 6. nov., 22. jan., 5. marca.

Caronia pa 27. nov., 8. jan. in 19. febr.

CUNARD
Ogrsko-Ameriška Linija
New York v Reko čez
Gibraltar, Genovo, Neapelj in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATIA.....12000 tonov
PANNONIA.....10000 tonov
ULTONIA.....10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO. Ltd.
F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.
S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,
CHICAGO, ILL.
ali na lokalne agente vseposvod

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navjajnik, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepokrasnim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delaveem na železnicah.

JAMČENA ZA 20 let. Za privednih 60 dni pošljemo to uro na vaš naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomislite pa, da lahko plačate \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posredno dobro 14K pozlačeno veričico in veriček darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENEUM B'LD'G, Chicago

ŠKOF MATZ.

(Nadaljevanje.)

Škof obtožen poneverjenja in izmaknenja.

Poleg ponarejevanja listin in goljufij s temi ponarejenimi listinami obtožuje father Carrigan škofa Matza slabega upravljanja in oskrbovanja katedralne župnije. On izjavlja, da ko je bil škof Matz postavljen za coadjutorja je bilo na katedralnem posestvu, katero leži na 15 in Stout, cesti \$13,000 dolga in vrednost tega posestva pa se je cenila na \$150,000.00, da je škof Machebeuf kupil svet za katedralo za svoto \$45,000 in da bil ta nakup zamenjan za svet ležoč ob devetnajsti in Logan cesti, kateri, kakor se čita v Carriganovem odgovoru, ni bil vreden polovice vrednosti prvotnega premoženja, a sedaj pa ni vreden še celo ene četrtine. Ta kup je povečal dolg na \$58,000.00 in v teku par let se je pa zagnal, da je dolg na katedrali tako poskočil kakor toplomer, kedar se ga vtakne v vrelo vodo. Dolg na katedrali je poskočil iz \$13,000 na \$115,000.00.

To je pač ogromna svota in vse kaže, da škof Matz je slab gospodar. Namesto, da bi se dolg iz \$13,000 znižal oziroma vsako leto manjšal je rastele kakor gobe po dežju. Kaj je škof Matz s denarjem delal se občno ne ve, le toliko ve, da je na katedrali \$115,000 dolga, katerega bo moralo verno občestvo njegove škofije prej ali slej plačati.

Father Carriganu zelo radi vjamemo, ko trdi, da se je veliko nagiralo za škofovo katedralo v pokritje dolga \$13,000. "Te nabrane svote" pravi duhovnik Carrigan, "so bile pod kontrolo in na razpologo škofa Matza in niti en cent se ni smel drugače porabiti; kakor je velel škof, ki je imel denar v svojih rokah." Seve na ta način je bil škof absoluten vladar čez nabran denar in radi tega je z njim tudi tako "vzorno" gospodaril. Kakor duhoven zatrjuje ta dolg 115,000 odbivši \$13,000 je škof zaigral na borzi.

Marsikedo se bo čudil temu vzornemu gospodarstvu in še več jih pa bo, ki tega ne vrjamejo. Toda da je temu tako naj služi v dokaz Carriganov odgovor, ki se glasi dobesedno:

"Ta ogromna svota denarja, zbrana in darovana za svet namen je bila zgubljena na new yorški borzi v moralnem srečkanju na "marginis". Svota \$13,000, katere ni bila zaigrana na borzi in ki je škofu ostala je le zgolj iz previdnosti škofovih "brokerjev", kateri so o pravem času uvideli slabo srečo, utekla nemili usodi. Kar je še najbolj pomoglo, da se ni zapravilo še teh \$13,000 je namreč fakt, da je nekdo škofove brokerje obvestil, da denar s katerim škof tako neumno spekulira je cerkvena in ne škofova last, so prenehali s spekulacijami ter vrnil denar. Toda nemila usoda je zadela tudi ta ostanek cerkvenega denarja, zgubljen je bil namreč v spekulaciji na divji "oil in mining stock".

Krist je učil: "Ne iščite bogastva tega sveta". Škof Matz pa, ki trdi, da je Kristov namestnik z vsilo spekulira na bogastvo tega sveta, da on celo s ptujim denarjem, katerega si je po krivici prisvojil išče bogastvo tega sveta. Kaj njemu mar za nebeško bogastvo, ko vendar ni nič gotovega če so sploh kaka nebesa na onem svetu. To on dobro ve, za to hrepeni po svetovnih nebesih in spekulira s ptujim denarjem na borzi, češ, mogoče bo sreča mila, in bog, nebesa bom dosegel še na tem svetu.

Vendar nič ni tako skrito, da bi ne bilo kedaj očito, pravi pregovor in to se je pokazalo pri škofu. Svet je zaznal za škofove predrzne spekulacije v katerih je bilo cerkvenega premoženja zaigral. Škof se je začel bati, da mu kedjo peklenskih vrat ne pokaže in zato je, ker je imel avtoriteto, vse duhovnike okoli sebe, ki so vedeli o nesreči in usodi, katere je zadela cerkven — vernege ljudstva — denar, zaprisegel da molče.

Father Carrigan to spričuje s tem: "Ko je prišel k meni rektor katedrale, da izpolni svojo dolžnost, katero mu je škof Matz naložil in mi povedal resnico ter

priznal kako je škof cerkven denar zapravil, sem remonstriral z njim nad absurdnostjo škof Matzovega početja. Razložil sem rektorju, kako nemogoče je molčati o javnem poneverjenju in defalcaciji, kjer je na tisoče oseb interesiranih, kojih denar se je na tak nesramen način zapravil."

Odgovor potem pravi, da je škof Matz vložil svojo resignacijo v skolastičnem letu 1894—5 in da so vsi duhovni in denverški škofiji v onem času poslali na papeža pisma, proseč ga, da sprejme škofovo resignacijo.

Ta je pač lepa. Kedar tak svet mož in škof okrade verno ljudstvo za \$115,000 tedaj se zapečatijo usta vsakomur, ki kaj ve o tem. Mi se temu ne čudimo, ker to je stara praksa velikih tatov in goljufov. — S pečatom prisrge zavežejo svojim podložnim jezik in misel in le redko kedaj se pripeti, da kateremu zapečatenecu uide beseda, katere ne bi smel izustiti. Iz Carriganovega odgovora pa tudi posnamemo da je imel škof Matz to grdo navado, da je svoje podložne duhovne s grožnjami prisilil, da so pod prisrge izjavili molčecnost.

Iz tega je pač razvidno, da je še marsikaka slana vloga škofa Matza prikrita in spi v peročem srcu in vesti kakega maziljenega podložnika pod prisrženim pečatom, katerega se ne upa dotičnik prelomiti boječ se, da se z njim isto zgodi kot se je s duhovnom Carrigan in še več drugimi.

Izgnal 41 duhovnov.

Fahter Carrigan, potem ko je izjavil, da je škof Matz izgnal iz škofije 41 (eden in štirideset) duhovnov, ki so mu bili nasprotni, rabeč "calumny and falsehood" v dosego svojega cilja, pravi:

"Niti enemu teh eden in štirideset izgnanih duhovnov... ni bila dana prilika za kanonično zaslišanje. On sam jih je obtožil, razpustil (odgnal) brez zaslišanja in tako so morali tavati osramočeni v javnosti in ponižani pred ostalo duhovščino in Združenih državah. Nekateri so postali večni potniki zemeljske oble, nekateri so umrli v zavodih za umobolne in zopet nekateri, ki so bili bolj srečni od drugih so dobili zavetje v kaki drugi škofiji kjer skušajo pozabiti stigmo katero jim je prizadjal škof Matz."

Kakor se vidi v odgovoru je škof Matz igral pravega tirana nad duhovni njegove škofije. Smatral jih je za podložne hlapce, nad katerimi si je upal vse kaj uprizarjati. One pa kateri so imeli malo več pameti in se počutili za kaj več kot škofovske hlapce je pa preganjal na vse moč in nemogoče načine. Tako se je nekoč pripetilo, da je ta prelaj prisilil predstojnika bolnišnice sv. Jožefa, da je podpisal listino, v kateri je bilo izjavljeno, da je bil neki (ime zamolčeno) duhoven pijan v bolnišnici. Predstojnik je protestiral, češ, da to ni res, a pod pretenjem z suspendacijo je vendar — nehote — isto podpisal. V istem odgovoru tudi čitamo, da je škof dal dotično lažnjivo listino delegatu, ki je šel v Washington, da se ista porabi proti dotičnemu duhovniku.

"Mati superior" se je istotako branila podpisati podobno izjavo in je rekla, da je pri volji zapisati, da je bil dotični duhovnik ekcitriran. Na to je pa škof povedal, da se dotična soba v kateri je stanoval duhovnik — škofov nasprotnik, ko hitro se isti odstrani iz sobe, zaklene in tako se je tudi zgodilo.

Kako nesramno pa je ravnal s to "mother superior" ker se mu je po robu postavila pa ni vredno pisati. Toliko le naj omenimo, da je njeni predstojnici pisal, da ako te "mother superior" ne vzame iz bolnišnice, da bo izgnal vse nune, ki so v njegovi škofiji, ter da ne bodo smeje več podučevati v nobeni šoli v njegovi škofiji.

Kedo bi si mislil, da je škof Matz tak uzoren Kristov namestnik in kdo bi si mislil, da škof tako izpolnjuje zapovedi svojega prednika ki uči:... druga zapoved je pa tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.

V sledečem odstavku se pa vidi, da škof Matz je bolj zvit kot jezuvit ter da ni noben bedak. Father Carrigan izjavlja, da je škof Matz, prevdarski morebitne posledice svoje resignacije, o ka-

teri smo prej čuli, da jo je poslal v Rim na papeža, intimidiral dva župnika — gosta škofova — da sta pisala na propagando v Rim, rekoč da je zopet vse v soglasju, da se je povrnil mir med duhovščino, ter da ista želi, da se ga pridrži še nadalje kot škofa v Denverju. Konec prih.

Razrušena cerkev. V Diemu v sinjskem okraju so hoteli župljani proslaviti pravoslavni praznik velikega šmarna s streljanjem iz topičev. V to svrhu so nakupili 20 kilogramov smodnika. Cerkovnik je smodnik shranil v cerkvi. Pri tem je imel v ustih gorečo pipo. Iskra iz pipe je padla na smodnik, ki se je vnel in razstrelil v zrak cerkev. Cerkovnik je bil ubit.

Na smrt obsojen. Pred okrožnim sodiščem v Travniku je bil te dni obsojen na smrt na vesalih hodža Osman Hondoraga, ki je bil pred meseci zvalil trgovca Berkoveca v gozd, kjer je bil baje zakopan zaklad. Berkovec je kopal in kopal, toda zaklad se ni hotel pokazati. Ko je bila jama že dovolj globoka, je Osman Hondoraga s sekiro tako udaril trgovca, po glavi, da se je zvrnil v jamo, ki si jo je sam skopal.

Evropski vladarski rodovi imajo v rokah 41 prestolov, od njih

jih imajo 34 nemške dinastije in sicer 22 v nemški državi in 12 izven nje. Teh 41 prestolov zavzema samo 26 vladarskih rodov, od katerih jih je 17 nemškega pokolenja. Dohodki so različni. Največ nese nemški vladarski prestol, namreč 39.79 milijonov kron najmanj črnogorski. Svojim vladarjem plača Evropa letno vsega skupaj okoli 170 milijonov kron.

Velikansko tatvino so izvršili dosedaj še neznan tatovi v menjalnici v Trientu. Pokradli so za 200.000 kron vrednostnih papirjev, 100.000 kron pa gotovega denarja.

Lov na meniha. Iz Brna poročajo: Tukajšnja Vinogradska ulica je videla zadnjič vesel dogodek. V tej ulici prebiva mlada, lepa ženica, soproga nekega brnskega policajca. K nji je hodil mlad, lep pater iz samostana "Usmiljenih bratov" in sicer tako pogosto, da je možu to že bilo sumljivo. Nekega popoldne, ko je pater bil ravno zopet na obisku, se mož nepričakovano vrne domu in najde patra in ženo — v negligé. Pater je dolgih krač bežal k samostanu, ko pa le ni mogel uteči ploči kamenja, ki se je usipal iz rok nasledovalcev, jo je popihal v neko gostilno, kjer je šele imel mir. — Res žalosten konec ljubzenskega izleta!

Nikdar Več Take Prilike!

URA IN VERIČICA s priveskom (medaljonom) s pisмено garancijo za deset let, za katero morate povsod plačati najmanj \$17.00, stane sedaj pri nas

SAMO \$4.75

Ura je najnovejša in najmobernejše vrste s tremi kvadrati in umetniško izdelanimi pokrovi, ki so s čistim zlatom pl tiravi. Ura ima najbolje in najtočnejše in ideče kolesje na 7 dragih kamenov (rubinov.) Veričica s priveskom, (medaljonom) je tudi najnovejša in najmodernejša vrste in platiрана s pravim zlatom. Privesek v tereg lahko postavite dve sliki je okrašen s tremi krasno in fino brušenimi kameni. Za ro in veričico pošljete nam i sprej samo \$1 in mi vam pošljemo takoj u o in veričico, kakor tudi pisμένο garancijo za 10 let. Ostalih \$2.75 plačate, kadar dobite stvari. Kdor s pošiljativjo ne bi bil zadovoljen, zamore dobiti takoj svoj denar nazaj. Cenike pošljemo zastoj.

Vsa pisma, denar in naročbe adresirajte na naslov:

NEW YORK AUCTION CO.
436 East 67th Street, New York, N. Y.

Najmodnejši česki-slovanski fotografski zavod v Ameriki

Němčeck 1439 W. 18th St. nasproti Č. S. A. dvorane

FOTOGRAF

Obleke in svršniki

V nobeni drugi prodajalni ne dobite tako velike izberi dobro napravljene perfektno izdelane obleke in površnikov kakor pri nas, kjer imamo na stotine novih mod, novega blaga vsakojake barve.

ENA

\$7.50 do \$25

VOGAL BLUE ISLAND
I 18 CESTA
Jelinek i Mayer
LASTNIKA

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,
vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. imamo tudi hranilne predale. Pošljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbralega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezn, moških, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštne povzetju, prodajamo tudi šifkarte

